

Samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar

1. janúar til 30. september 2020

Efnisyfirlit**Blaðsíða**

Helstu niðurstöður	1
Skýrsla bankaráðs og bankastjóra	2 - 3
Könnunaráritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020	6
Heildarafkoma samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020	6
Efnahagsreikningur samstæðunnar 30. september 2020	7
Eiginfjáryfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020	8
Sjóðstreymisyfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020	9 - 10
Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar	11 - 60

Íslenska ánægjuvogin

Lánshæfismat

Besti bankinn

Markaðshlutdeild

38% Einstaklingar
36% Fyrirtæki

Ábyrgar fjárfestingar

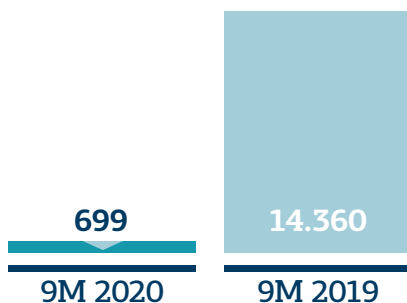
Jafnlaunavottun

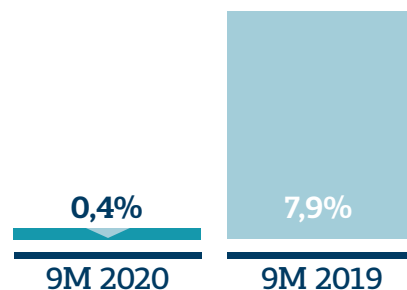
Helstu niðurstöður

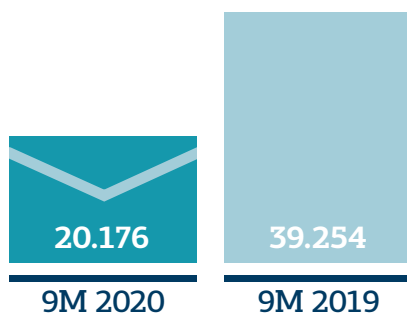
Hagnaður

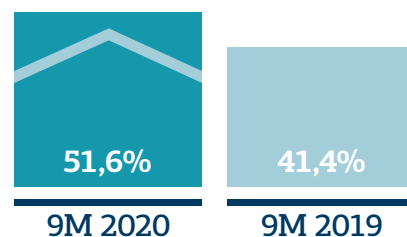
Arðsemi eiginfjár

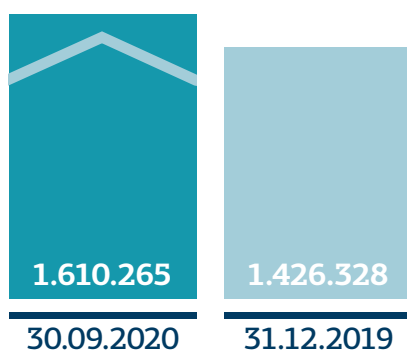
Rekstrartekjur samtals

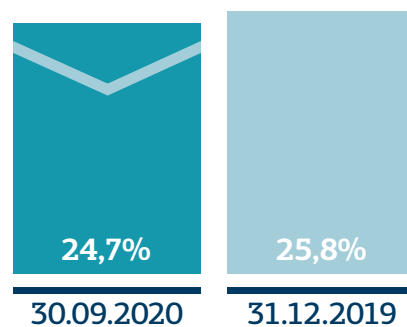
Kostnaðarhlutfall

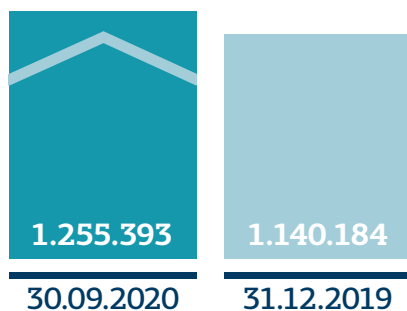
Heildareignir

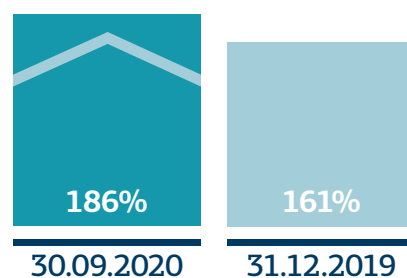
Eiginfjárlutfall alls

Útlán og kröfur á viðskiptavini

Heildarlausafjárþekja (LCR)

Skýrsla bankaráðs og bankastjóra

Bankaráð og bankastjóri Landsbankans hf. (hér eftir „Landsbankinn“ eða „bankinn“) leggja fram þessa skýrslu með könnuðum og samandregnum árschlutareikningi samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2020 sem hefur að geyma samstæðu bankans og dótturfélaga hans (hér eftir „samstæðan“).

Landsbankinn er leiðandi fjármálafyrirtæki hér á landi og býður einstaklingum, fyrirtækjum og fjárfestum upp á alhliða fjármálaþjónustu. Samstæðan samanstendur af fjórum megin starfspáttum ásamt stöðdeildum sem mynda þá starfsþætti sem birtir eru í skýrslum í innri og ytri reikningsskilum samstæðunnar.

Rekstur tímabilsins

Hagnaður samstæðunnar á fyrstu níu mánuðum ársins 2020 nam 699 milljónum króna samanborið við 14.360 milljóna króna hagnað á sama tímabili árið áður. Hreinar vaxtatekjur námu 28.380 milljónum króna, samanborið við 30.090 milljónir króna á sama tímabili árið áður, og hreinar þjónustutekjur námu 5.657 milljónum króna samanborið við 6.094 milljónir króna á sama tímabili árið áður. Virðisrýrnun útlána nam 13.555 milljónum króna á tímabilinu samanborið við 3.428 milljónir króna á sama tímabili árið áður. Þessa skörpu aukningu í virðisrýrnun útlána má rekja til þeirra aðstæðna sem hafa skapast í kjölfar COVID-19-heimsfaraldursins sem nánar er rakið í skýringu 4 í árschlutareikningnum.

Í lok tímabilsins nam eigið fé samstæðunnar 248.433 milljónum króna og heildareignir námu 1.610.265 milljónum króna. Eiginfjárlutfall samstæðunnar, reiknað samkvæmt ákvæðum laga um fjármálafyrirtæki, var 24,7% í lok tímabilsins samanborið við 25,8% í byrjun ársins. Eiginfjárfarabankans lækkaði úr 20,5% í árslok 2019 í 18,8% í lok tímabilsins, sem skýrist af lækkun á sveiflujöfnunarauka á innlendar áhættuskuldbindingar úr 1,75% í lok árs 2019 í 0% þann 18. mars 2020.

Þann 4. maí sl. var með reglugerð nr. 452/2020 innleidd í íslenskan rétt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 2017/2395 um breytingu á reglugerð (ESB) nr. 575/2013 að því er varðar m.a. umbreytingarfyrirkomulag til að milda áhrifin á eiginfjárgrunn vegna innleiðingar IFRS 9. Fjármálaeftirlitið hefur í samræmi við fyrrgreindar reglugerðir veitt samstæðunni leyfi til að beita umbreytingarfyrirkomulaginu, en áhrif þess á eiginfjárlutfall samstæðunnar eru jákvæð um 0,4 prósentustig í lok þriðja ársfjórðungs 2020 (sjá skýringu 40).

Jafnframt tóku ákvæði greina 500 og 501 (lægri eiginfjárfarabankans fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki) reglugerðar (ESB) nr. 575/2013, um varfærniskröfur vegna starfsemi lánastofnana og verðbréfafyrirtækja, gildi hér á landi þann 1. janúar 2020.

Áhættuþættir

Eiginfjárlutfall bankans er 24,7%, sem er áfram vel yfir gildandi eiginfjárfarabankans um 18,8% í lok þriðja ársfjórðungs. Áhættugrunnur bankans hefur hækkað um 8,0% á árinu vegna útlánaáhættu í takt við vöxt í útlánasafninu. Bókfært virði útlána til viðskiptavina hefur aukist um 10,1% frá áramótum, sem skýrist aðallega af aukningu íbúðalána til einstaklinga, sem og gengisbreytingum.

Hin mikla efnahagslega óvissa sem hefur skapast vegna COVID-19-heimsfaraldursins hefur haft áhrif á útlánaáhættu bankans það sem af er ári 2020. Meðallíkur á vanefndum jukust á tímabilinu og voru 3,1% í lok þess, samanborið við 2,4% í lok árs 2019. Þá hækkaði tap að gefnum vanefndum einnig lítillega, úr 14,5% í 14,8%. Virðisrýrnunarsjóður útlána hækkaði umtalsvert á tímabilinu og námu neikvæð rekstraráhrif virðisrýrnunar útlána 13.538 milljónum króna. Aukning á virðisrýrnun útlána er að mestu leyti vegna vænts útlánataps í áhættustigum 1 og 2 og má helst rekja til neikvæðari sviðsmynda af efnahagsáhrifum COVID-19-faraldursins og endurskoðunar á lánshæfi og tryggingarstöðu á þeim hluta af fyrirtækjalánasafni bankans sem talinn er verða fyrir mestum áhrifum vegna faraldursins.

Markaðsáætta, mæld sem hlutfall áhættuveginna eigna af heildaráhættugrunni, var 1,0% í lok tímabilsins, samanborið við 1,2% í árslok 2019.

Lausafjárlutfall bankans eru áfram sterk, þrátt fyrir heimsfaraldurinn. Í lok ársfjórðungsins var heildarlausafjárþekjuhlutfallið (LCR) 186%, en var 379% í erlendum myntum og 107% í krónum.

Nánari upplýsingar um áhættu- og eiginfjárfarabankans samstæðunnar koma fram í skýringum við árschlutareikninginn og Pillar III skýrslu fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2020, en báðar eru gefnar út samtímis og eru aðgengilegar á heimasíðu bankans.

Efnahagshorfur

Efnahagshorfur eru enn mjög óvissar vegna COVID-19-faraldursins. Bráðabirgðatölur þjóðhagsreikninga fyrir fyrri hluta ársins sýna að íslenska hagkerfið hefur nú þegar orðið fyrir verulegu höggi af völdum veirufaraldursins. Einkaneysla á öðrum ársfjórðungi dróst t.a.m. saman um 8,3%, útflutningur um 38,8% og landsframleiðslan í heild lækkaði um 9,3%. Atvinnuleysi hefur aukist hratt og var komið í 9% í september. Þá er verulegur halli á afkomu ríkissjóðs. Í byrjun sumars var útlit fyrir að tekist hefði að hægja verulega á útbreiðslu veirunnar hér á landi og víða um heim. Neysla og efnahagsstarfsemi tók við sér um skeið en nú er útlit fyrir að aukinn kraftur í útbreiðslu veirunnar seinni hluta sumars og í haust muni enn á ný hægja á hjólum efnahagslífsins víða um heim, m.a. hér á landi.

Hagfræðideild Landsbankans metur hagvaxtarhorfurnar fyrir árið í ár svipaðar og gert var ráð fyrir í maí. Spáð er að hagvöxtur verði neikvæður um 8,5% á árinu sem yrði þá mesti efnahagssamdráttur á einu ári frá stofnun lýðveldisins. Reiknað er með því að samdráttartímabilið vari tiltölulega stutt og að veruleg viðspyrna náist í efnahagsbatann næsta haust samhliða því sem böndum verður komið á útbreiðslu veirunnar. Á næsta ári er reiknað með að landsframleiðslan vaxi um 3,4%.

Skýrsla bankaráðs og bankastjóra

Efnahagshorfur (framhald)

Verðbólgan hefur aukist nokkuð síðan í janúar á þessu ári, þegar hún mældist 1,7%. Þannig mældist 3,5% verðbólga í september. Þetta er hæsta mælingin síðan í maí 2019 þegar verðbólgan mældist 3,6%. Aukin verðbólga frá því í janúar skýrist fyrir og fremst af gengisáhrifum. Hagfræðideild Landsbankans reiknar með að verðbólgan aukist í 4% í upphafi næsta árs vegna veikingar krónunnar það sem af er ári, en verði að meðaltali 3,1% yfir árið.

Annað

Á aðalfundi bankans, sem haldinn var þann 22. apríl 2020, var samþykkt tillaga bankaráðs um að ekki yrði greiddur arður vegna reikningsársins 2019 í ljósi þeirrar efnahagslegu óvissu sem nú ríkir vegna útbreiðslu COVID-19 og í samræmi við tilmæli Seðlabanka Íslands. Landsbankinn er vel í stakk búinn til að takast á við þær áskoranir sem nú blasa við og með því að hætta við arðgreiðslu jókst svigrúm bankans til að styðja viðskiptavinum sína enn frekar.

Áritun og yfirlýsing bankaráðs og bankastjóra

Samandreginn árs hlutareikningur samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2020 er gerður á grundvelli áframhaldandi rekstrarhæfis í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna þar að lútandi.

Það er álit okkar að samandreginn árs hlutareikningur Landsbankans hf. gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á fyrstu níu mánuðum ársins 2020; af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 30. september 2020 og af breytingum á handbæru fé á fyrstu níu mánuðum ársins 2020.

Það er enn fremur álit okkar að samandreginn árs hlutareikningur samstæðunnar lýsi megin áhættum og óvissuþáttum sem að samstæðunni steðja.

Það er okkar mat að árs hlutareikningurinn gefi glögga mynd af virði eigna bankans miðað við núverandi aðstæður. Óvissa ríkir um endanleg áhrif COVID-19 á eignir og rekstur bankans þar sem faraldurinn er enn yfirstandandi og enn eru við lýði takmarkanir sem hafa áhrif á atvinnulífið. Einnig er óvíst hvort varanleg breyting verður á hegðun og venjum fólks um allan heim sem gæti breytt til hins verra þeim forsendum sem efnahagsspá bankans byggir á, m.a. um neysluvenjur, fjárfestingar og ferðaþjónustu. Það er ekki ólíklegt að eignir bankans geti orðið fyrir frekari neikvæðum áhrifum en það er mat okkar að slíkt muni ekki hafa áhrif á forsendur um rekstrarhæfi bankans til framtíðar þar sem eiginfjárstaða, lausafjárstaða og rekstur bankans er traustur og stöðugur.

Bankaráð og bankastjóri staðfesta hér með samandreginn árs hlutareikning samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2020 með áritun sinni.

Reykjavík, 29. október 2020

Bankaráð

Helga Björk Eiríksdóttir, formaður
Berglind Svavarsdóttir, varaformaður
Einar Þór Bjarnason
Guðbrandur Sigurðsson
Hersir Sigurgeirsson
Sigríður Benediktsdóttir
Þorvaldur Jacobsen

Bankastjóri

Lilja Björk Einarsdóttir

Könnunaráritun óháðs endurskoðanda

Til bankaráðs og hluthafa Landsbankans hf.

Inngangur

Við höfum kannað, í umboði Ríkisendurskoðunar, meðfylgjandi samandreginn samstæðuárshlutareikning Landsbankans hf. (hér eftir árshlutareikning) fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2020. Samandregni árshlutareikningurinn hefur að geyma skýrslu bankaráðs og bankastjóra, rekstrarreikning, heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit og skýringar. Bankaráð og bankastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samandregna árshlutareikningsins í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS 34, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu. Ábyrgð okkar felst í þeirri ályktun sem af könnun okkar leiðir.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410, sem fjallar um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Slík könnun felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum félagsins ásamt greiningum á hinum ýmsu liðum reikningsskilanna og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit um endurskoðun.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til annars en að meðfylgjandi samandreginn árshlutareikningur sé í öllum meginatriðum gerður í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal IAS 34, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu.

Reykjavík, 29. október 2020

PricewaterhouseCoopers ehf.

Arna G. Tryggvadóttir
löggiltur endurskoðandi

Atli Þór Jóhannsson
löggiltur endurskoðandi

Þessi síða er vísitandi höfð auð.

Rekstrarreikningur samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020

Skýringar		2020	2019	2020	2019
		1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
	Vaxtatekjur	16.167	16.874	50.803	55.328
	Vaxtagjöld	(6.726)	(7.243)	(22.423)	(25.238)
6	Hreinar vaxtatekjur	9.441	9.631	28.380	30.090
	Þjónustutekjur	2.844	2.784	8.008	8.548
	Þjónustugjöld	(785)	(826)	(2.351)	(2.454)
7	Hreinar þjónustutekjur	2.059	1.958	5.657	6.094
8	Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	(1.001)	649	(799)	5.867
9	Hreinn gengismunur gjaldmiðla	(52)	(39)	(226)	(284)
10	Hrein virðisrýmun fjáreigna	(120)	(1.056)	(13.555)	(3.428)
11	Aðrar tekjur og (gjöld)	574	211	719	915
	Aðrar rekstrartekjur	(599)	(235)	(13.861)	3.070
	Rekstrartekjur samtals	10.901	11.354	20.176	39.254
12	Laun og launatengd gjöld	(3.135)	(3.284)	(10.781)	(10.653)
13	Annar rekstrarkostnaður	(1.995)	(2.167)	(6.631)	(7.029)
	Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(540)	(1.065)	(1.415)	(3.140)
	Rekstrargjöld samtals	(5.670)	(6.516)	(18.827)	(20.822)
	Hagnaður fyrir skatta	5.231	4.838	1.349	18.432
14	Tekjuskattur	(1.245)	(1.591)	(650)	(4.072)
	Hagnaður tímabilsins	3.986	3.247	699	14.360
	Hagnaður tímabilsins tilheyrir:				
	Hluthöfum bankans	3.986	3.247	699	14.360
	Hlutdeild minnihluta	0	0	0	0
	Hagnaður tímabilsins	3.986	3.247	699	14.360
	Hagnaður á hlut				
34	Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	0,17	0,14	0,03	0,61

Heildarafkoma samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020

Skýringar		2020	2019	2020	2019
		1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
	Hagnaður tímabilsins	3.986	3.247	699	14.360
	Önnur heildarafkoma tímabilsins eftir skatta	0	0	0	0
	Hagnaður tímabilsins	3.986	3.247	699	14.360

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Efnahagsreikningur samstæðunnar 30. september 2020

Skýringar	30.9.2020	31.12.2019	
Eignir			
19, 55	Sjóður og innstæður í Seðlabanka	111.260	69.824
20	Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	104.895	115.262
21	Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	25.445	30.019
22	Afleiðusamningar	2.409	2.694
23, 55	Útlán og kröfur á lánastofnanir	80.324	47.929
24, 55	Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.255.393	1.140.184
	Fjárfesting í hlutdeildarfélagum	1.574	1.471
	Rekstrarfjármunir	8.374	6.743
	Óefnislegar eignir	2.090	2.296
30	Skatteign	0	20
25	Aðrar eignir	16.821	8.864
26	Eignir í sölumeðferð	1.680	1.022
	Eignir samtals	1.610.265	1.426.328
Skuldir			
27	Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	47.654	48.062
28	Innlán frá viðskiptavinum	813.784	707.813
22	Afleiðusamningar og skortstöður	5.708	5.390
29, 55	Lántaka	438.309	373.168
30	Frestuð skattskuldbinding	59	0
31	Aðrar skuldir	34.329	25.050
26	Skuldir vegna eigna í sölumeðferð	30	30
32	Víkjandi lántaka	21.959	19.081
	Skuldir samtals	1.361.832	1.178.594
33	Eigið fé		
	Hlutfé	23.625	23.625
	Yfirverðsreikningur hlutfjár	120.630	120.630
	Varasjóðir	16.388	14.334
	Óráðstafað eigið fé	87.790	89.145
	Eigið fé samtals	248.433	247.734
	Skuldir og eigið fé samtals	1.610.265	1.426.328

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Eiginfjáryfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020

Skýringar

		Hluthafar bankans								
		Varasjóðir*								
		Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram greiddan arð			Gangvirðisbreytingar fjáreigna sem tilgreindar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning		Óráðstafað eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Samtals
Breytingar á eigin fé á reikningstímabilinu 1. janúar til 30. september 2020		Hlutafé	Yfirverðs-reikningur hlutafjár	Lögbundinn						
	Eigið fé 1. janúar 2020	23.625	120.630	6.000	2.709	5.625	89.145	247.734		247.734
	Hagnaður tímabilsins						699	699		699
	Flutt á (af) bundið óráðstafað eigið fé				597	1.457	(2.054)	0		0
33	Eigið fé 30. september 2020	23.625	120.630	6.000	3.306	7.082	87.790	248.433	0	248.433
Breytingar á eigin fé á reikningstímabilinu 1. janúar til 30. september 2019										
	Eigið fé 31. desember 2018	23.625	120.630	6.000	5.153	977	83.225	239.610		239.610
	Áhrif innleiðingar IFRS 16 þann 1. janúar 2019						(188)	(188)		(188)
	Uppfært eigið fé 1. janúar 2019	23.625	120.630	6.000	5.153	977	83.037	239.422	0	239.422
	Hagnaður tímabilsins						14.360	14.360		14.360
	Flutt (af) á bundið óráðstafað eigið fé				(2.680)	4.174	(1.494)	0		0
	Úthlutaður arður						(9.922)	(9.922)		(9.922)
33	Eigið fé 30. september 2019	23.625	120.630	6.000	2.473	5.151	85.981	243.860	0	243.860

*Í samræmi við lög um hlutafélög nr. 2/1995 og lög um ársreikninga nr. 3/2006

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020

Skýringar	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Rekstrarhreyfingar		
Hagnaður tímabilsins	699	14.360
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi	(7.925)	(24.250)
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum	10.866	(113.699)
Innheimtar vaxtatekjur	49.374	51.174
Greidd vaxtagjöld	(7.176)	(7.441)
Fenginn arður	651	1.401
Greiddur tekjuskattur og sérstakur fjársýsluskattur fjármálafyrirtækja	(7.175)	(4.033)
Handbært fé frá (til) rekstrar	39.314	(82.488)
Fjárfestingahreyfingar		
Keyptir rekstrarfjármunir	(1.965)	(768)
Seldir rekstrarfjármunir	3	12
Keyptar óefnislegar eignir	(31)	(34)
Fjárfestingahreyfingar	(1.993)	(790)
Fjármögnunarhreyfingar		
Lántaka	78.112	71.003
Endurgreiðsla á lántöku	(60.563)	(27.591)
Greidd húsaleiga	(424)	(435)
Greiddur arður	-	(4.961)
Fjármögnunarhreyfingar	17.125	38.016
Handbært fé í upphafi tímabilsins	70.704	81.723
Breyting á handbæru fé	54.446	(45.262)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(2.852)	(64)
Handbært fé í lok tímabilsins	122.298	36.397
Fjárfestinga- og fjármögnunarhreyfingar sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi		
Samþykktur arður til hluthafa	-	(4.961)
Ógreiddur arður til hluthafa	-	4.961
Handbært fé sundurliðað		
19 Sjóður og innstæður í Seðlabanka	111.260	56.680
23 Innstæður hjá lánastofnunum	26.469	15.440
19 Almenn og sértæk bindiskylda við Seðlabanka	(15.431)	(35.723)
Handbært fé í lok tímabilsins	122.298	36.397

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Sjóðstremisýfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2020

Skýringar	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstremi		
6 Hreinar vaxtatekjur	(28.380)	(30.090)
8 Hreint tap (hagnaður) af fjáreignum og fjárskuldum metnum á gangvirði	799	(5.867)
9 Hreinn gengismunur gjaldmiðla	3.078	348
10 Virðisbreyting útlána, krafna, ábyrgða og annarra eigna	13.555	3.428
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna	(2)	(3)
Tap (hagnaður) af sölu fullnustueigna	218	(9)
Afskriftir	950	1.009
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi með hlutdeildaraðferð	(208)	(278)
Skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	1.415	3.140
14 Tekjuskattur	650	4.072
	(7.925)	(24.250)

Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum

Breytingar á bindiskyldu við Seðlabanka	10.128	(5.681)
Breytingar á markaðsskuldabréfum og hlutabréfum	25.947	(20.064)
Breytingar á afleiðum	-	(3)
Breytingar á útlánum og kröfum á lánastofnanir	(21.971)	(23.995)
Breytingar á útlánum og kröfum á viðskiptavinum	(91.360)	(67.068)
Breytingar á öðrum eignum	(4.760)	(2.827)
Breytingar á eignum í sölumæðferð	(1.003)	196
Breytingar á skuldum við lánastofnanir og Seðlabanka	(972)	12.500
Breytingar á innlánum frá viðskiptavinum	83.136	(2.054)
Breytingar á tekjuskattskuldbindingu	79	100
Breytingar á öðrum skuldum	11.642	(4.803)
	10.866	(113.699)

Breyting á skuldum vegna fjármögnunarahreyfinga

	Hreyfingar sem hafa ekki áhrif á greiðsluflæði					30.9.2020
	1.1.2020	Greiðslu- flæði	Áfallnir vextir	Gengis- munur	Gangvirðis- breyting	
Veðtryggð skuldabréf	140.549	37.779	6.824	-	-	185.152
Óveðtryggð skuldabréf	122.705	(11.464)	494	20.846	-	132.581
Óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi	86.813	(4.406)	57	16.338	194	98.996
Víxlaútgáfa	3.605	(3.641)	36	-	-	0
Önnur óveðtryggð lántaka	19.496	(1.186)	487	2.783	-	21.580
Víkjandi lán	19.081	(515)	776	2.617	-	21.959
Samtals	392.249	16.567	8.674	42.584	194	460.268

	Hreyfingar sem hafa ekki áhrif á greiðsluflæði					30.9.2019
	1.1.2019	Greiðslu- flæði	Áfallnir vextir	Gengis- munur	Gangvirðis- breyting	
Veðtryggð skuldabréf	106.309	23.239	5.081	-	-	134.629
Óveðtryggð skuldabréf	100.807	19.970	631	(366)	-	121.042
Óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi	84.634	(996)	1.081	919	925	86.563
Víxlaútgáfa	2.705	748	110	-	-	3.563
Önnur óveðtryggð lántaka	19.958	(605)	28	1.159	-	20.540
Víkjandi lán	13.340	-	(95)	188	-	13.433
Samtals	327.753	42.356	6.836	1.900	925	379.770

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Skýring	Blaðsíða	Skýring	Blaðsíða
Almennt			
1		34	
2		35	
3		36	
4		37	
5		38	
Skýringar við rekstrarreikning			
6		39	
7		40	
8		41	
9		42	
10		43	
11		44	
12		45	
13		46	
14		47	
Skýringar við efnahagsreikning			
15		48	
16		49	
17		50	
18		51	
19		52	
20		53	
21		54	
22		55	
23		56	
24		57	
25		58	
26		59	
27		60	
28		61	
29		62	
30		63	
31		64	
32			
33			
Aðrar skýringar			
Eiginfjárstýring			
Áhættustýring			
Útlánaáhætta			
Lausafjárahætta			
Markaðsáhætta			
Gjaldeyrisáhætta			
Lykiltölur samstæðunnar			

Skýringar við árslutareikning samstæðunnar

Almennt

1. Upplýsingar um félagið og samstæðuna

Landsbankinn hf. (hér eftir „bankinn“ eða „Landsbankinn“) var stofnaður 7. október 2008. Bankinn er hlutafélag með takmarkaða ábyrgð, stofnað og skráð á Íslandi og með aðsetur þar. Bankinn starfar samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002. Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands (Fjármálaeftirlitið) hefur eftirlit með bankanum á grundvelli laga nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Skráð aðsetur bankans er Austurstræti 11, 155 Reykjavík.

Samstæðuárshlutareikningur bankans fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2020 tekur til bankans og dótturfélaga hans (saman nefnd „samstæðan“ og hvert fyrir sig „samstæðufélag“). Meginstarfsemi samstæðunnar er á sviði fyrirtækja- og viðskiptabankastarfsemi, markaðsviðskipta, eignastýringar og annarrar tengdrar þjónustu. Samstæðan er eingöngu með starfsemi á Íslandi.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Árshlutareikningur samstæðunnar fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2020 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðalinn IAS 34 „Árshlutareikningsskil“, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu. Árshlutareikningurinn er jafnframt gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og reglur um reikningsskil lánastofnana nr. 834/2003.

Árshlutareikningur samstæðunnar var samþykktur af bankaráði og bankastjóra þann 29. október 2020.

Árshlutareikningur samstæðunnar inniheldur ekki jafn ítarlegar upplýsingar og ársreikningur og skal lesinn í samhengi við ársreikning samstæðunnar fyrir reikningsárið 2019 sem nálgast má á heimasíðu bankans, www.landsbankinn.is.

Rekstrarhæfi

Stjórnendur bankans hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi samstæðunnar og hafa eðlilegar væntingar um að samstæðan hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi reksturs. Árshlutareikningur samstæðunnar er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Starfrækslugjaldmiðill bankans og félaga innan samstæðunnar er íslensk króna (ISK). Allar fjárhæðir eru birtar í íslenskum krónum, námundað að næstu milljón, nema annað komi fram.

Mat og ákvarðanir

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, leggi mat á og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda í árshlutareikningnum. Endanlegar niðurstöður kunna hins vegar að vera frábrugðnar þessu mati.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur stjórnenda eru í stöðugri endurskoðun og eru áhrifin af breytingum á mati og forsendum færð á því tímabili sem breytingin á sér stað og á síðari tímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

3. Mikilvægt reikningshaldslegt mat og ákvarðanir

Reikningsskilaaðferðum, sem settar eru fram í árshlutareikningi samstæðunnar, hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir sambærileg viðskipti og önnur atvik við líkar aðstæður. Reikningsskilaaðferðirnar eru þær sömu og beitt er í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2019.

4. Áhrif COVID-19 á reikningsskilin

Árshlutareikningurinn fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2020 endurspeglar fordæmalaugar aðstæður í kjölfar COVID-19-heimsfaraldursins og þá efnahagslegu óvissu sem af honum hlýst. Á fyrri helmingi ársins 2020 tók bankinn upp leiðbeiningar Evrópsku bankaeftirlitsstofnunarinnar (EBA) um varfærnisleg reikningsskil og áhættumat við þessar kringumstæður. Einnig hefur bankinn fylgt kröfum stofnunarinnar um tímabundnar viðbótarskýringar vegna COVID-19. Um er að ræða samhæfða upplýsingagjöf vegna greiðsluhlés á þeim útlánum sem voru fyrir og ríkisábyrgðar á nýjum útlánunum til að bregðast við afleiðingum faraldursins. Viðbótarskýringarnar eru birtar í viðauka við Pillar III áhættuskýrslu bankans á hálfárs fresti. Fjármálaeftirlitið hefur fyrir sitt leyti tekið undir þessar leiðbeiningar.

Mat á væntu útlánatapi

Mat á væntu útlánatapi í lok þriðja ársfjórðungs 2020 byggist á sviðsmyndum hagspáa Hagfræðideildar bankans, sem allar eru líkindavegnar. Líkindavegnar sviðsmyndir endurspeglar skýrar versnandi efnahagshorfur á meðan áhrif af dekkri sviðsmyndum koma helst fram í auknum líkum á vanefndum og skila sér jafnframt í meiri líkum á vanefnd út líftíma, sem leiðir svo aftur til fjölgunar lána á áhættustigi 2. Framkvæmt var handvirkt mat á öllum mikilvægum útlánunum til fyrirtækja í ferðaþjónustu með tilliti til áhættustigs, þar sem ferðaþjónustan er sú atvinnugrein sem verður fyrir hvað þyngra högginu vegna COVID-19.

Skýringar við ársþlutarreikning samstæðunnar

4. Áhrif COVID-19 á reikningsskilin (framhald)

Mat á væntu útlánatapi (framhald)

Þó enn ríki óvissa um endanleg áhrif heimsfaraldursins á lánasafn bankans eru líkur á að langvarandi tekjusatráttur muni leiða til erfiðleika hjá viðskiptavinum, sem margir hverjir hafa þegar verið lækkaðir í lánsþæfi hjá bankanum og verðmæti trygginga þeirra endurmetið með tilliti til langvarandi samdráttar. Það er líklegt að slíkir erfiðleikar leiði til útlánatapa sem bankinn mun mæta með því virðisrýrnunarframlagi sem var að mestu fært á öðrum ársfjórðungi. Það er líka mögulegt að það verði útlánatöp umfram virðisrýrnun ef faraldurinn dregst mjög á langinn og ferðabjónusta tekur ekki við sér á árinu 2021. Í samræmi við tilmæli EBA færði bankinn lán á áhættustigi 1 ekki sjálfkrafa yfir í áhættustigi 2 þó þau falli undir COVID-19 úrræði. Þrátt fyrir það er þónokkur hluti lána viðskiptavina sem fengið hafa almenn úrræði vegna COVID-19 í áhættustigi 2 í lok þriðja ársfjórðungs. Að mestu skýrist það vegna lækkunar á lánsþæfi og auknum líkindum á vanefndum. Að auki leggur bankinn sérstakt mat á flokkun lána þessara viðskiptavina og færir í áhættustig 2 að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, sem falla utan við hefðbundin skilyrði um flokkun í áhættustig 2. Þessi sérstaka flokkun færir útlán að virði 7,7 ma.kr. í áhættustig 2 m.v. lok þriðja ársfjórðungs.

Til viðbótar var talin þörf á að meta sérstaklega hvort nauðsynlegt væri að auka framlög vegna virðisrýrnunar á útlánum til einstaklinga þar sem talið er líklegt að neikvæð áhrif COVID-19 hafi ekki enn komið fram að fullu. Matið er byggt á sérfræðialiti á líklegum vanefndahlutföllum einstaklinga og á grundvelli þess var fært almennt framlag að fjárhæð 301 m.kr. á fyrstu níu mánuðum ársins. Sérfræðimatið byggir á sögulegum gögnum fyrir einstaklinga, sem og væntingum um möguleg áhrif COVID-19. Óvíst er hver endanleg áhrif COVID-19 á einstaklinga verða og fer það meðal annars eftir mildandi aðgerðum stjórnvalda til að mæta atvinnumissi.

Hámarksútlánaáætlaða viðskiptavina með almenn úrræði vegna COVID-19

Bókfært brúttó virði lána til ferðabjónustunnar sem hafa fengið almenn COVID-19 úrræði hjá bankanum er að fjárhæð 89,4 ma.kr., eða 86% útlána bankans til ferðabjónustu. Framlag í virðisrýrnunarsjóð vegna útlána til ferðabjónustunnar með almenn COVID-19 úrræði er að fjárhæð 5,7 ma.kr., eða um 6,4% af brúttó virði í lok þriðja ársþluta. Upplýsingar um skiptingu útlána til ferðabjónustu niður á flokkun í áhættustig ásamt væntu útlánatapi er að finna í skýringu 47.

Eftirfarandi tafla sýnir hámarksútlánaáætlaðu viðskiptavina með almenn úrræði vegna COVID-19 30. september 2020.

30. september 2020

Útlánaáætlaða í efnahagsreikningi	Bókfært virði brúttó			Virðisrýrnunar-		Bókfært virði
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	sjóður	Gangvirði	
Einstaklingar	32.226	6.633	1.281	(627)	-	39.514
Ferðabjónusta	25.337	59.140	4.912	(5.715)	52	83.726
Önnur fyrirtæki	37.472	17.124	1.063	(1.686)	1.090	55.062
Samtals	95.035	82.897	7.256	(8.028)	1.142	178.302
Útlánaáætlaða utan efnahags	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	Virðisrýrnunar-	Gangvirði	Samtals
Einstaklingar	477	83	7	(2)	-	565
Ferðabjónusta	316	12.326	16	(191)	-	12.467
Önnur fyrirtæki	4.106	1.165	29	(93)	-	5.207
Samtals	4.899	13.574	52	(286)	0	18.239
Hámarksútlánaáætlaða	99.934	96.471	7.308	(8.314)	1.142	196.541

Á reikningsskiladegi hefur bankinn veitt 190 stuðningslán samtals að fjárhæð 1,5 ma. kr. og 1 viðbótarlán að fjárhæð 220 m. kr. Tilgangurinn með stuðnings- og viðbótarlánunum (brúarlánunum) er að liðka fyrir aðgangi fyrirtækja að lausafé, einkum smárra og meðalstórra fyrirtækja, sem standa frammi fyrir tímabundnum rekstrarvanda vegna COVID-19. Þannig verði dregið úr áhrifum faraldursins á atvinnulíf og atvinnustig. Ríkisábyrgðin getur numið allt að 70% á viðbótarlánunum, 100% á stuðningslánunum að fjárhæð allt að 10 milljónir króna og 85% á stuðningslánunum að fjárhæð 10 til 40 milljónir króna. Að auki hefur bankinn veitt 1 lán að fjárhæð 8.300 m.kr. með 90% ábyrgð Ríkisins.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

4. Áhrif COVID-19 á reikningsskilin (framhald)

Hagspár

Hagfræðideild Landsbankans útbýr sviðsmyndir með spám um mikilvægar hagstærðir og kynnir þær fyrir matsteymi bankans.

Útbúnar voru sérstakar sviðsmyndir sem sýna framtíðarhorfur og áhættu sem hefðbundnar sviðsmyndir endurspeglar ekki á fullnægjandi hátt, að mati stjórnenda, í kjölfar COVID-19-heimsfaraldursins.

Eftirfarandi tafla sýnir ákveðnar lykil hagstærðir líkansins sem notaðar eru við útreikning á framlagi vegna vænts útlánataps fyrir áhættustigi 1 og 2. Á reikningsskiladegi gerir grunnspá Hagfræðideildar Landsbankans ráð fyrir 8,1% samdrætti í vergri landsframleiðslu (VLF) á þessu ári. Spánnar fyrir jákvæða sviðsmynd, grunnsviðsmynd og neikvæða sviðsmynd sýna meðaltalsgildi fyrir næstu 12 mánuði og út spátímann, sem er til meðallangs tíma. Jákvæðu sviðsmyndinni er gefið vægið 25%, grunnsviðsmyndinni er gefið vægið 50% og neikvæðu sviðsmyndinni er gefið vægið 25%. Sviðsmyndirnar voru samþykktar af matsteymi bankans þann 23. september 2020 en síðan hefur Hagfræðideild bankans, í nýjustu árlegu þjóðhagsspá sinni sem birt var 20. október sl., uppfært grunnspá sína úr 8,1% samdrætti í VLF í 8,5% samdrátt. Á reikningsskiladegi þjónar fyrri grunnspá sem samþykkt var þann 23. september sl. sem inntak í líkanið sem notað er við útreikning á framlagi vegna vænts útlánataps.

	Jákvæð sviðsmynd		Grunnsviðsmynd		Neikvæð sviðsmynd	
	Næstu 12 mánuði	Síðan út spátímann	Næstu 12 mánuði	Síðan út spátímann	Næstu 12 mánuði	Síðan út spátímann
30.9.2020						
Hagvöxtur	-0,1%	5,0%	-2,7%	3,5%	-5,5%	3,4%
Atvinnuleysi	7,3%	4,8%	8,2%	5,9%	12,1%	7,8%
Stýrivextir	1,3%	2,5%	1,0%	1,5%	0,6%	1,1%
Verðbólga	4,0%	2,8%	3,7%	2,7%	4,0%	2,3%
Gengi Evru	156,9	149,6	159,4	151,9	166,7	156,6
Vísitala íbúðarverðs (breyting milli ára)	5,0%	4,0%	3,8%	3,0%	0,3%	0,1%

	Jákvæð sviðsmynd		Grunnsviðsmynd		Neikvæð sviðsmynd	
	Næstu 12 mánuði	Síðan út spátímann	Næstu 12 mánuði	Síðan út spátímann	Næstu 12 mánuði	Síðan út spátímann
31.12.2019						
Hagvöxtur	3,5%	3,5%	2,0%	2,4%	0,0%	1,3%
Atvinnuleysi	3,0%	2,3%	4,0%	3,3%	6,0%	5,0%
Stýrivextir	3,7%	3,9%	3,0%	3,1%	2,9%	2,2%
Verðbólga	2,4%	2,6%	2,4%	2,5%	4,4%	2,7%
Gengi Evru	136,8	135,6	138,5	138,0	154,4	154,4
Vísitala íbúðarverðs (breyting milli ára)	7,0%	6,0%	4,5%	4,0%	2,0%	1,5%

	1.1-30.9.2020			2019		
	Jákvæð sviðsmynd	Grunnsviðsmynd	Neikvæð sviðsmynd	Jákvæð sviðsmynd	Grunnsviðsmynd	Neikvæð sviðsmynd
Framlag vegna virðisrýmnar útlána í áhættustigi 1 og 2	12.974	13.870	16.941	4.095	4.452	5.443
Hlutfall útlána í áhættustigi 2	11,0%	11,1%	12,2%	7,8%	8,0%	10,6%

	Fært í reikningsskilum skv. IFRS 9	
	2020 1.1-30.9	2019
Framlag vegna virðisrýmnar útlána í áhættustigi 1 og 2	14.415	4.614

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

5. Starfspættir

Niðurstöður starfspáttanna eru birtar í samræmi við skýrslur til bankastjóra og bankaráðs sem bera ábyrgð á ráðstöfun fjármuna til starfspáttanna, sem og mati á rekstrarárangri þeirra.

Í lok uppgjörstímabilsins eru helstu tekjusvið samstæðunnar fjögur talsins:

- **Einstaklingssvið** býður einstaklingum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum utan höfuðborgarsvæðisins upp á fjármálaþjónustu í gegnum stafrænar þjónustuleiðir, bæði í gegnum netbanka og smáforrit, ásamt því að veita þjónustu í gegnum útibúanet bankans og þjónustuver.
- **Fyrirtækjasvið** býður stórfyrirtækjum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum á höfuðborgarsvæðinu upp á fjármálaþjónustu og sér um rekstur fyrirtækjabanka þar sem boðið er upp á rafræna bankaþjónustu.
- **Markaðir** bjóða upp á þjónustu er snýr að sölu og miðlun verðbréfa, gjaldeyris og afleiða, útboðum skuldabréfa- og hlutabréfa, peningamarkaðslánnum og veita ráðgjafarþjónustu, ásamt því að sinna viðskiptavakt með skráð verðbréf og gjaldeyri. Markaðir bjóða einnig upp á viðtækt vöruúrval og þjónustu á sviði einkabankaþjónustu og eignastýringar fyrir einstaklinga, fyrirtæki og fagfjárfesta. Landsbréf hf., dótturfélag bankans, fellur undir starfspáttauppgjör Markaða.
- **Fjárstýring** hefur umsjón með fjármögnun, lausafjárstýringu og viðskiptavakt á peningamarkaði og ákvarðar verðlagningu fjármagns innan bankans. Fjárstýring stýrir einnig gengis-, vaxta- og verðtryggingaráhættu bankans, innan þeirra marka sem sett eru af bankaráði.

Undir aðra starfspætti falla stoðeildirnar Fjármál (að undanskilinni Fjárstýringu), Áhættustýring, Upplýsingatækni og Skrifstofa bankastjóra, sem samanstendur af Mannauði, Markaðsmálum og samskiptum og Regluvörslu. Innri endurskoðun bankans fellur einnig undir aðra starfspætti en hún er sjálfstæð og heyrir undir bankaráð.

Jöfnunarfærslur samanstanda af jöfnun innbyrðis viðskipta og rekstrarliðum sem ekki er unnt að heimfæra á starfspætti.

Stjórnunarkostnaði stoðeilda samstæðunnar er deilt niður á viðeigandi starfspætti á grundvelli undirliggjandi kostnaðarvaka. Kostnaði er deilt út á viðskiptaeiningarnar á markaðsverði. Þjónusta og viðskipti sem stoðeildirnar veita viðskiptaeiningunum eru gerð upp á einingaverði eða eins og um viðskipti milli óskyldra aðila væri að ræða, á grundvelli notkunar eða unninna verka. Tekjuskatti er dreift niður á starfspætti miðað við gildandi skatthlutfall. Bankaskatti er skipt niður á tekjusvið í samræmi við gildandi hlutfall, eða 0,145%.

Eftirfarandi tafla sýnir fjárhagslega frammistöðu hvers starfspáttar, eins og þær upplýsingar sem birtar eru í innanhússkýrslum til stjórnenda um hagnað (tap) starfspáttanna fyrir skatta. Í þessum skýrslum eru allir liðir rekstrarreikningsins birtir nettó en ekki brúttó, þar með talið vaxtatekjur og vaxtagjöld. Verðlagning milli starfspáttanna er eins og um væri að ræða viðskipti milli óskyldra aðila.

Tekjur af viðskiptum við hvern einstakan ytri viðskiptavin voru innan við 10% af heildartekjum samstæðunnar á tímabilinu frá 1. janúar til 30. september 2020 og á samsvarandi tímabili 2019.

Skýringar við ársþlutarreikning samstæðunnar

5. Starfspættir (framhald)

1. janúar - 30. september 2020	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Markaðir	Fjárfstýring	Aðrir starfspættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
Hreinar vaxtatekjur	12.750	14.151	244	1.280	(5)	(40)	28.380
Hreinar þjónustutekjur	2.482	526	3.086	(355)	101	(183)	5.657
Hrein virðisrýrnun fjáreigna	(2.327)	(11.214)	(1)	(11)	(2)	-	(13.555)
Aðrar tekjur og (gjöld)	680	(1.959)	(141)	1.085	45	(16)	(306)
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	13.585	1.504	3.188	1.999	139	(239)	20.176
Rekstrargjöld samtals	(4.979)	(1.773)	(1.838)	(893)	(8.127)	198	(17.412)
Skattur á heildarskuldir fjármála fyrirtækja	(458)	(447)	(7)	(490)	(13)	-	(1.415)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar og skatta	8.148	(716)	1.343	616	(8.001)	(41)	1.349
Útskiptur kostnaður frá stoðsviðum til starfspáttta	(3.108)	(1.969)	(1.083)	(584)	6.744	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	5.040	(2.685)	260	32	(1.257)	(41)	1.349
Tekjuskattur	(1.642)	50	(528)	(147)	1.617	-	(650)
Hagnaður (tap) tímabilsins	3.398	(2.635)	(268)	(115)	360	(41)	699
Hreinar tekjur (gjöld) vegna ytri viðskipta	20.057	8.352	3.000	(11.131)	137	-	20.415
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfspáttta	(6.472)	(6.848)	188	13.130	2	-	0
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	13.585	1.504	3.188	1.999	139	0	20.415
30. september 2020							
Eignir samtals	559.733	634.995	15.605	649.819	16.881	(266.768)	1.610.265
Skuldir samtals	522.548	519.134	10.085	559.952	16.881	(266.768)	1.361.832
Úthlutað eigið fé	37.185	115.861	5.520	89.867	-	-	248.433

1. janúar - 30. september 2019	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Markaðir	Fjárfstýring	Aðrir starfspættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
Hreinar vaxtatekjur	12.580	14.273	534	2.702	(24)	25	30.090
Hreinar þjónustutekjur	3.115	504	2.716	(214)	141	(168)	6.094
Hrein virðisrýrnun fjáreigna	(638)	(2.791)	(2)	3	-	-	(3.428)
Aðrar tekjur og (gjöld)	706	99	(446)	5.979	209	(49)	6.498
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	15.763	12.085	2.802	8.470	326	(192)	39.254
Rekstrargjöld samtals	(4.939)	(1.591)	(1.737)	(1.043)	(8.553)	181	(17.682)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar og skatta	10.824	10.494	1.065	7.427	(8.227)	(11)	21.572
Útskiptur kostnaður frá stoðsviðum til starfspáttta	(3.430)	(2.063)	(1.111)	(637)	7.241	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	7.394	8.431	(46)	6.790	(986)	(11)	21.572
Hreinar tekjur vegna ytri viðskipta	20.641	19.567	2.508	(3.531)	261	-	39.446
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfspáttta	(4.878)	(7.482)	294	12.001	65	-	0
Rekstrartekjur samtals	15.763	12.085	2.802	8.470	326	0	39.446
30. september 2019							
Eignir samtals	492.406	604.760	15.182	582.593	20.976	(300.655)	1.415.262
Skuldir samtals	449.592	491.433	9.936	500.120	20.976	(300.655)	1.171.402
Úthlutað eigið fé	42.814	113.327	5.246	82.473	-	-	243.860

Skýringar við ársþluta-reikning samstæðunnar

Skýringar við rekstrarreikning

6. Hreinar vaxtatekjur

	1.7-30.9.2020			1.7-30.9.2019		
	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals
Vaxtatekjur						
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	194	-	194	383	-	383
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	43	-	43	51	-	51
Útlán og kröfur á lánastofnanir	2	-	2	61	-	61
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	15.799	110	15.909	15.816	148	15.964
Aðrar vaxtatekjur	5	14	19	9	406	415
Samtals	16.043	124	16.167	16.320	554	16.874
Vaxtagjöld						
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(141)	-	(141)	(274)	-	(274)
Innlán frá viðskiptavinum	(2.205)	-	(2.205)	(3.926)	-	(3.926)
Lántaka	(3.413)	(13)	(3.426)	(2.353)	(2)	(2.355)
Önnur vaxtagjöld	(69)	(612)	(681)	(21)	(561)	(582)
Víkjandi lántaka	(273)	-	(273)	(106)	-	(106)
Samtals	(6.101)	(625)	(6.726)	(6.680)	(563)	(7.243)
Hreinar vaxtatekjur	9.942	(501)	9.441	9.640	(9)	9.631

	1.1-30.9.2020			1.1-30.9.2019		
	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals
Vaxtatekjur						
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	982	-	982	1.375	14	1.389
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	226	-	226	193	-	193
Útlán og kröfur á lánastofnanir	75	-	75	194	-	194
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	47.382	449	47.831	51.311	440	51.751
Aðrar vaxtatekjur	558	1.131	1.689	93	1.708	1.801
Samtals	49.223	1.580	50.803	53.166	2.162	55.328
Vaxtagjöld						
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(609)	-	(609)	(837)	-	(837)
Innlán frá viðskiptavinum	(8.210)	-	(8.210)	(14.005)	-	(14.005)
Lántaka	(9.519)	(1.182)	(10.701)	(7.505)	(1.031)	(8.536)
Önnur vaxtagjöld	(642)	(1.525)	(2.167)	(140)	(1.380)	(1.520)
Víkjandi lán	(736)	-	(736)	(340)	-	(340)
Samtals	(19.716)	(2.707)	(22.423)	(22.827)	(2.411)	(25.238)
Hreinar vaxtatekjur	29.507	(1.127)	28.380	30.339	(249)	30.090

Samtals hreinar vaxtatekjur, reiknaðar með aðferð virkra vaxta, námu 28.405 milljónum króna á fyrstu níu mánuðum ársins 2020, samanborið við 30.089 milljónir króna á sama tímabili 2019.

7. Hreinar þjónustutekjur

	1.7-30.9.2020			1.7-30.9.2019		
	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur
Markaðsviðskipti	1.113	(111)	1.002	834	(137)	697
Útlán og ábyrgðir	333	-	333	216	-	216
Greiðslukort	980	(452)	528	1.217	(540)	677
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	227	(46)	181	227	(43)	184
Annað	191	(176)	15	290	(106)	184
Samtals	2.844	(785)	2.059	2.784	(826)	1.958

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

7. Hreinar þjónustutekjur (framhald)

	1.1-30.9 2020			1.1-30.9 2019		
	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur
Markaðsviðskipti	3.085	(422)	2.663	2.863	(459)	2.404
Útlán og ábyrgðir	898	-	898	625	-	625
Greiðslukort	2.799	(1.305)	1.494	3.585	(1.498)	2.087
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	683	(138)	545	677	(127)	550
Annað	543	(486)	57	798	(370)	428
Samtals	8.008	(2.351)	5.657	8.548	(2.454)	6.094

8. Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði

	2020 1.7-30.9	2019 1.7-30.9	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði				
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	(11)	582	590	1.225
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	(976)	30	790	3.985
Afleiður og undirliggjandi áhættuvarnir	61	257	(273)	860
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	(23)	19	(1.878)	91
Hreint tap af gangvirðisvörn	(52)	(239)	(28)	(294)
Samtals	(1.001)	649	(799)	5.867

9. Hreinn gengismunur gjaldmiðla

	2020 1.7-30.9	2019 1.7-30.9	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Eignir				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	5	8	34	78
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	1.069	(1.390)	10.462	2.152
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	(2)	(88)	2	(78)
Afleiðusamningar	803	(1.753)	381	(2.896)
Útlán og kröfur á lánastofnanir	1.981	(3.494)	10.382	1.276
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	8.650	(8.038)	38.313	4.809
Aðrar eignir	(136)	(150)	192	(136)
Samtals	12.370	(14.905)	59.766	5.205
Skuldir				
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(10)	43	(51)	25
Innlán frá viðskiptavinum	(2.583)	3.092	(17.154)	(3.509)
Lántaka	(9.222)	11.174	(39.967)	(1.712)
Aðrar skuldir	67	(98)	(203)	(105)
Víkjandi lántaka	(674)	655	(2.617)	(188)
Samtals	(12.422)	14.866	(59.992)	(5.489)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	(52)	(39)	(226)	(284)

10. Hrein virðisrýrnun fjáreigna

	2020 1.7-30.9	2019 1.7-30.9	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Virðisbreyting útlána og krafna viðskiptavina og lánastofnana	(118)	(1.047)	(13.538)	(3.454)
Hrein virðisbreyting annarra fjáreigna	(2)	(9)	(17)	26
Hrein virðisrýrnun fjáreigna	(120)	(1.056)	(13.555)	(3.428)
Hrein virðisrýrnun fjáreigna eftir tegund viðskiptavina				
Lánastofnanir	-	-	5	1
Einstaklingar	(76)	(133)	(634)	(244)
Fyrirtæki	(44)	(923)	(12.926)	(3.185)
Hrein virðisrýrnun fjáreigna	(120)	(1.056)	(13.555)	(3.428)

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

11. Aðrar tekjur og (gjöld)

	Skýring	2020 1.7-30.9	2019 1.7-30.9	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Hagnaður (tap) af fullnustueignum	26	(142)	(31)	(218)	9
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi		67	125	208	278
Annað		649	117	729	628
Samtals		574	211	719	915

12. Laun og launatengd gjöld

	2020 1.7-30.9	2019 1.7-30.9	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Launagreiðslur	2.300	2.472	8.301	8.183
Framlag í lífeyrissjóði	425	413	1.259	1.240
Tryggingagjald	205	213	611	637
Sérstakur fjársýsluskattur á laun	178	177	529	531
Önnur launatengd gjöld	27	9	81	62
Samtals	3.135	3.284	10.781	10.653
Meðaltal ársverka á tímabilinu	943	979	910	937

13. Annar rekstrarkostnaður

	2020 1.7-30.9	2019 1.7-30.9	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Hugbúnaður og upplýsingatækni	642	488	1.867	1.703
Fasteignir og húsbúnaður	210	226	665	687
Auglýsingar og markaðssetning	168	194	476	583
Eftirlitsgjöld til Fjármálaeftirlitsins	126	119	375	363
Framlag til umboðsmanns skuldara	20	19	61	58
Endurskoðun og tengd þjónusta	23	4	107	80
Önnur sérfræðiþjónusta	112	122	455	417
Afskriftir	311	331	950	1.009
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	75	244	631	863
Annar rekstrarkostnaður	308	420	1.044	1.266
Samtals	1.995	2.167	6.631	7.029

14. Tekjuskattur

Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning sem hér segir:

	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Tekjuskattur til greiðslu	(511)	(3.130)
Sérstakur fjársýsluskattur	(59)	(845)
Mismunur á álögðum og reiknuðum tekjuskatti fyrra árs	-	3
Breyting á tímabundnum mismun skatteigna/-skulda	(80)	(100)
Samtals	(650)	(4.072)

Reiknaður tekjuskattur af hagnaði (virkur tekjuskattur) er frábrugðinn útreiknuðum tekjuskatti í samræmi við tekjuskattshlutfall lögaðila sem hér segir:

	2020 1.1-30.9	2019 1.1-30.9
Hagnaður fyrir skatta	2.764	21.572
Sérstakur skattur á heildarskuldir fjármála fyrirtækja	(1.415)	(3.140)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	1.349	18.432
Tekjuskattur reiknaður út frá skatthlutfalli lögaðila	20,0% (270)	20,0% (3.686)
Sérstakur fjársýsluskattur	4,4% (59)	4,6% (845)
Óskattskyldar tekjur	(26,0%) 351	(6,5%) 1.194
Ófrádráttarþær gjöld	49,8% (673)	4,0% (745)
Annað	0,0% -	(0,1%) 10
Virkur tekjuskattur samtals	48,2% (650)	22,1% (4.072)

Skýringar við samstæðuárshlutareikning

Skýringar við efnahagsreikning

15. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IFRS 9 ber að skipta fjáreignum í flokka sem endurspegla sjóðstreymiseinkenni þeirra og markmið þess viðskiptalíkans sem fjáreignunum er stýrt eftir. Um mat hvers flokks eftir upphaflega skráningu fer sem hér segir:

- Fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði
- Fjáreignir tilskildar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning
- Fjáreignir tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning
- Fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði
- Fjárskuldir metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IFRS 9 og gangvirði þeirra 30. september 2020:

30. september 2020	Skýr.	Bókfært virði					Gangvirði			
		Gangvirði í gegnum rekstrarreikning					1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
		Afskrifað kostnaðarverð	Tilskildar	Tilgreindar	Aðrar fjárskuldir	Samtals				
Fjáreignir metnar á gangvirði										
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	-	9	-	-	9	-	9	-	9
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	-	98.710	1.535	-	100.245	99.783	26	436	100.245
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	21	-	25.445	-	-	25.445	8.597	-	16.848	25.445
Afleiðusamningar	22	-	2.409	-	-	2.409	-	2.409	-	2.409
Útlán og kröfur á viðskiptavini	24	-	13.308	-	-	13.308	-	-	13.308	13.308
		0	139.881	1.535	0	141.416	108.380	2.444	30.592	141.416
Fjáreignir ekki metnar á gangvirði										
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	111.251	-	-	-	111.251	-	111.251	-	111.251
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	4.650	-	-	-	4.650	-	4.708	-	4.708
Útlán og kröfur á lánastofnanir	23	80.324	-	-	-	80.324	-	80.324	-	80.324
Útlán og kröfur á viðskiptavini	24	1.242.085	-	-	-	1.242.085	-	1.247.883	-	1.247.883
Aðrar fjáreignir		13.318	-	-	-	13.318	-	13.318	-	13.318
		1.451.628	0	0	0	1.451.628	0	1.457.484	0	1.457.484
Fjárskuldir metnar á gangvirði										
Afleiðusamningar	22	-	3.568	-	-	3.568	-	3.568	-	3.568
Skortstöður	22	-	2.140	-	-	2.140	2.140	-	-	2.140
		0	5.708	0	0	5.708	2.140	3.568	0	5.708
Fjárskuldir ekki metnar á gangvirði										
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	27	-	-	-	47.654	47.654	-	47.654	-	47.654
Innlán frá viðskiptavinum	28	-	-	-	813.784	813.784	-	813.518	-	813.518
Lántaka	29	-	-	-	438.309	438.309	-	459.192	-	459.192
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	21.483	21.483	-	21.483	-	21.483
Víkjandi lántaka	32	-	-	-	21.959	21.959	-	22.166	-	22.166
		0	0	0	1.343.189	1.343.189	0	1.364.013	0	1.364.013

Skýringar við samstæðuárshlutareikning

15. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IFRS 9 og gangvirði þeirra 31. desember 2019:

31. desember 2019	Skýr.	Bókfært virði					Gangvirði			
		Afskrifað kostnaðarverð	Tilskildar	Tilgreindar	Aðrar fjárskuldir	Samtals	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Fjáreignir metnar á gangvirði										
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	-	108.461	2.781	-	111.242	111.013	79	150	111.242
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	21	-	30.019	-	-	30.019	12.939	-	17.080	30.019
Afleiðusamningar	22	-	2.694	-	-	2.694	-	2.694	-	2.694
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	24	-	14.679	-	-	14.679	-	-	14.679	14.679
		0	155.853	2.781	0	158.634	123.952	2.773	31.909	158.634
Fjáreignir ekki metnar á gangvirði										
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	69.824	-	-	-	69.824	-	69.824	-	69.824
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	4.020	-	-	-	4.020	-	4.148	-	4.148
Útlán og kröfur á lánastofnanir	23	47.929	-	-	-	47.929	-	47.929	-	47.929
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	24	1.125.505	-	-	-	1.125.505	-	1.130.435	-	1.130.435
Aðrar fjáreignir		7.819	-	-	-	7.819	-	7.819	-	7.819
		1.255.097	0	0	0	1.255.097	0	1.260.155	0	1.260.155
Fjárskuldir metnar á gangvirði										
Afleiðusamningar	22	-	3.309	-	-	3.309	-	3.309	-	3.309
Skortstöður	22	-	2.081	-	-	2.081	2.081	-	-	2.081
		0	5.390	0	0	5.390	2.081	3.309	0	5.390
Fjárskuldir ekki metnar á gangvirði										
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	27	-	-	-	48.062	48.062	-	48.062	-	48.062
Innlán frá viðskiptavinum	28	-	-	-	707.813	707.813	-	707.366	-	707.366
Lántaka	29	-	-	-	373.168	373.168	-	381.506	-	381.506
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	7.118	7.118	-	7.118	-	7.118
Víkjandi lántaka	32	-	-	-	19.081	19.081	-	19.179	-	19.179
		0	0	0	1.155.242	1.155.242	0	1.163.231	0	1.163.231

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

16. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Ákvörðunarferli verðmats

Áhættu- og fjármálanefnd bankans hefur eftirlit með heildaráhættu bankans og er ábyrg fyrir gangvirðismati fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 2. og 3. þrep. Verðmatsnefnd bankans leggur verðmat fyrir áhættu- og fjármálanefnd til samþykktar. Verðmatsnefndin er skipuð fulltrúum frá Áhættustýringu, Fjárstýringu og Fjárhagsdeild. Verðmatsnefndin fundar mánaðarlega til að ákveða verðmat á fjáreignum og fjárskuldum í 2. og 3. þrepi.

Flutningur á milli þrepa

Á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020 og 1. janúar til 30. september 2019 voru engar tilfærslur á milli þrepa 1, 2 og 3.

Taflan hér fyrir neðan sýnir afstemmingu á mati á gangvirði í 3. þrepi fyrir tímabilin 1. janúar til 30. september 2020 og 1. janúar til 31. desember 2019:

	Skuldabréf	Hlutabréf	Útlán og kröfur á viðskiptavini	Samtals fjáreignir
1. janúar - 30. september 2020				
Bókfært virði 1. janúar 2020	150	17.080	14.679	31.909
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	24	752	(1.878)	(1.102)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	2	3	(5)	-
Kaup	135	80	3.778	3.993
Sala	25	(240)	-	(215)
Uppgjör	(1)	-	(3.266)	(3.267)
Móttækinn arður	-	(498)	-	(498)
Fært í, úr þrepi 3 vegna breytinga á yfirráðum	101	(329)	-	(228)
Bókfært virði 30. september 2020	436	16.848	13.308	30.592
1. janúar - 31. desember 2019				
Bókfært virði 1. janúar 2019	210	11.807	9.670	21.687
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	79	5.376	18	5.473
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	3	1	1	5
Kaup	87	1.065	5.742	6.894
Sala	(111)	(5)	-	(116)
Uppgjör	(119)	-	(752)	(871)
Móttækinn arður	-	(1.424)	-	(1.424)
Fært í 3. þrep vegna breytinga á yfirráðum	1	260	-	261
Bókfært virði 31. desember 2019	150	17.080	14.679	31.909

Eftirfarandi tafla sýnir þá liði rekstrarreiknings samstæðunnar sem hagnaður (tap) var færð á vegna fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep og voru í eigu samstæðunnar 30. september 2020 og 30. september 2019:

	Skuldabréf	Hlutabréf	Útlán og kröfur á viðskiptavini	Samtals
1. janúar - 30. september 2020				
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	23	756	(1.878)	(1.099)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	2	3	(5)	0
Samtals	25	759	(1.883)	(1.099)
1. janúar - 30. september 2019				
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	113	4.383	91	4.587
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	2	1	-	3
Samtals	115	4.384	91	4.590

17. Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati

Eftirfarandi tafla sýnir ógreinanlegar forsendur sem notaðar eru við mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep 30. september 2020 og 31. desember 2019.

30. september 2020	Eignir	Skuldir	Verðmats- aðferð	Ógreinanlegar lykilorð forsendur	Mörk forsenda	
					Efri	Neðri
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	436	-	Sjá #1	Sjá #1	e/v	e/v
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	16.848	-	Sjá #2	Sjá #2	e/v	e/v
Útlán og kröfur á viðskiptavini	13.308	-	Sjá #3	Sjá #3	e/v	e/v
	30.592	0				

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

17. Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati (framhald)

31. desember 2019	Eignir	Skuldir	Verðmats- aðferð	Ógreinan- legar lykil- forsendur	Mörk forsenda	
					Efri	Neðri
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	150	-	Sjá #1	Sjá #1	e/v	e/v
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	17.080	-	Sjá #2	Sjá #2	e/v	e/v
Útlán og kröfur á viðskiptavini	14.679	-	Sjá #3	Sjá #3	e/v	e/v
	31.909	0				

Frekari lýsing á fjármálagerningunum sem flokkaðir eru í 3. þrep er eftirfarandi:

1. Gangvirði skuldabréfa fyrirtækja og krafna á fjármálastofnanir í slitameðferð og annarra illseljanlegra eigna er metið á grundvelli væntra endurheimtna. Einnig er miðað við verð í nýlegum viðskiptum. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilsforsenda liggja ekki fyrir.

2. Hlutabréf og hlutabréfagerningar flokkuð sem eignir í 3. þrepi eru óskráð og ekki til viðskipta á virkum markaði og lúta því ógreinanlegum forsendum við mat á gangvirði. Í verðmatsaðferðum eða í forsendum við mat á gangvirði fjárfestinga í hlutabréfum og hlutabréfagerningum er almennt stuðst við sjóðstreymi, samanburð við kennitölur sambærilegra fyrirtækja, greiningu á fjárhagsstöðu og frammistöðu, horfur og nýleg viðskipti. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilsforsenda liggja ekki fyrir.

3. Útlán og kröfur á viðskiptavini sem metnar eru á gangvirði í gegnum rekstarreikning eru flokkuð sem eignir í 3. þrepi. Matsaðferðin byggist á mikilvægum ógreinanlegum forsendum þar sem útlán og kröfur eru óskráð og ekki til viðskipta á virkum markaði. Verðmatsaðferðin stuðst við fyrirbyggjandi markaðsupplýsingar á borð við vaxta- og verðbólguáhrif, gjaldþrotalíkur og seljanleikaálag. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilsforsenda liggja ekki fyrir.

Áhrif ógreinanlegra forsenda við mat á gangvirði

Þó að samstæðan telji gangvirðismat sitt viðeigandi gæti notkun á öðrum matsaðferðum og forsendum skilað ólíkum niðurstöðum. Taflan hér fyrir neðan sýnir þau áhrif sem mögulegar breytingar á einni eða fleiri forsendum við mat á gangvirði í 3. þrepi myndi hafa á hagnað (tap) fyrir skatta fyrir tímabilin 1. janúar til 30. september 2020 og 1. janúar til 30. september 2019:

Áhrif á hagnað fyrir skatta	2020 1.1-30.9		2019 1.1-30.9	
	Hagstæð	Óhagstæð	Hagstæð	Óhagstæð
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	1	(1)	3	(3)
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum				
Hlutabréf	875	(887)	755	(741)
Verðbréfasjóðir	216	(216)	257	(257)
Samtals hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	1.091	(1.103)	1.012	(998)
Útlán og kröfur á viðskiptavini	80	(80)	12	(16)
Samtals	1.172	(1.184)	1.027	(1.017)

Áhrif á (tap) hagnað voru reiknuð sem mismunur á niðurstöðu sömu verðmatsaðferða þar sem ógreinanlegum lykilsforsendum var breytt um +/- 5% fyrir markaðsskuldabréf og hlutabréf en breytt um +/- 1% fyrir útlán og kröfur á viðskiptavini.

18. Vænt útlánatap

	30.9.2020			
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka	(10)	-	-	(10)
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf	(8)	-	-	(8)
Útlán til lánastofnana	(1)	-	-	(1)
Útlán til viðskiptavina	(5.465)	(7.873)	(13.751)	(27.089)
Aðrar fjáreignir	(48)	-	-	(48)
Vænt útlánatap fjáreigna utan efnahags	(516)	(560)	(282)	(1.358)
Samtals	(6.048)	(8.433)	(14.033)	(28.514)

	31.12.2019			
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka	(10)	-	-	(10)
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf	(3)	-	-	(3)
Útlán til lánastofnana	(1)	-	-	(1)
Útlán til viðskiptavina	(2.390)	(1.978)	(10.515)	(14.883)
Aðrar fjáreignir	(29)	-	-	(29)
Vænt útlánatap fjáreigna utan efnahags	(190)	(55)	(109)	(354)
Samtals	(2.623)	(2.033)	(10.624)	(15.280)

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

19. Sjóður og innstæður í Seðlabanka

	30.9.2020	31.12.2019
Handbært fé	5.461	4.606
Óbundnar innstæður í Seðlabanka	90.368	39.660
Samtals handbært fé og óbundnar innstæður í Seðlabanka	95.829	44.266
Almenn bindiskylda við Seðlabanka - föst bindiskylda	8.922	7.801
Almenn bindiskylda við Seðlabanka - meðaltalsuppfylling	-	7.801
Sjóður og innstæður sem settar hafa verið að veði við Seðlabankann	6.509	9.956
Samtals bundnar innstæður í Seðlabanka	15.431	25.558
Samtals sjóður og innstæður í Seðlabanka	111.260	69.824

20. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	30.9.2020				31.12.2019			
	Afskrifað kostnaðarverð	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning			Afskrifað kostnaðarverð	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning		
		Tilskilin	Tilgreind	Samtals		Tilskilin	Tilgreind	Samtals
Innlend								
Skráð	4.650	43.830	258	48.738	4.020	26.141	1.995	32.156
Óskráð	-	-	1.277	1.277	-	-	786	786
	4.650	43.830	1.535	50.015	4.020	26.141	2.781	32.942
Erlend								
Skráð	-	54.880	-	54.880	-	82.320	-	82.320
	0	54.880	0	54.880	0	82.320	0	82.320
Skuldabréf samtals	4.650	98.710	1.535	104.895	4.020	108.461	2.781	115.262

Skuldabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

21. Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum

Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	30.9.2020			31.12.19		
	Veltubók	Utan veltubókar	Samtals	Veltubók	Utan veltubókar	Samtals
Innlend						
Skráð	6.277	1.975	8.252	12.311	542	12.853
Óskráð	-	17.053	17.053	-	17.149	17.149
	6.277	19.028	25.305	12.311	17.691	30.002
Erlend						
Skráð	22	99	121	2	-	2
Óskráð	-	19	19	-	15	15
	22	118	140	2	15	17
Hlutabréf samtals	6.299	19.146	25.445	12.313	17.706	30.019

Hlutabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

Þann 30. september 2020 nema útistandandi skuldbindingar samstæðunnar vegna fjárfestingarloforða í hlutabréfum 689 milljónum króna (31. desember 2019: 1.166 milljónir króna) alls í sex félögum. Félögunum sem samstæðan fjárfestir í ber skylda til að ráðstafa andvirði sölu eigna aftur til hluthafa.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

22. Afleiðusamningar og skortstöður

Veltubók

	30.9.2020			31.12.2019		
	Samnings- fjárhæð	Gangvirði		Samnings- fjárhæð	Gangvirði	
Gjaldeyrissamningar	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir		
Framvirkir gjaldeyrissamningar	11.945	68	28	6.431	60	94
Gjaldmiðlavaxtaskiptasamningar	1.192	174	-	-	-	-
	13.137	242	28	6.431	60	94
Vaxtaafleiður						
Vaxtaskiptasamningar	2.435	21	-	2.213	23	-
Heildarskiptasamningar	20.826	64	9	23.927	23	91
	23.261	85	9	26.140	46	91
Hlutabréfaafleiður						
Framvirkir hlutabréfasamningar	781	68	131	5.800	382	1.057
Heildarskiptasamningar	2.407	6	59	4.450	26	121
Hlutabréfavalréttir	-	-	-	73	-	1
	3.188	74	190	10.323	408	1.179
Samtals afleiðusamningar	39.586	401	227	42.894	514	1.364
Skortstöður						
Skráð skuldabréf	1.850	-	2.140	2.610	-	2.081
	1.850	0	2.140	2.610	0	2.081
Samtals	41.436	401	2.367	45.504	514	3.445
Áhættuvarnir						
	30.9.2020			31.12.2019		
	Samnings- fjárhæð	Gangvirði		Samnings- fjárhæð	Gangvirði	
Gjaldeyrissamningar	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir		
Framvirkir gjaldeyrissamningar	18.047	16	303	38.471	782	65
Gjaldmiðlavaxtaskiptasamningar	11.272	412	-	9.857	-	244
	29.319	428	303	48.328	782	309
Vaxtaafleiður						
Vaxtaskiptasamningar	30.435	86	3.038	30.214	71	1.636
	30.435	86	3.038	30.214	71	1.636
Afleiður vegna gangvirðisvarna						
Vaxtaskiptasamningar	97.320	1.494	-	85.357	1.327	-
	97.320	1.494	0	85.357	1.327	0
Samtals afleiðusamningar	157.074	2.008	3.341	163.899	2.180	1.945
Samtals afleiðusamningar og skortstöður	198.510	2.409	5.708	209.403	2.694	5.390

Afleiðusamningar vegna gangvirðisvarna

Eins og er beitt samstæðan áhættuvarnarreikningsskilum einungis fyrir gangvirðisvarnir fastra vaxta á lántökum. Samstæðan tilgreinir vaxtaskiptasamninga sem áhættuvarnargerninga á móti lántökum í evrum og sænskum krónum sem bera fasta vexti. Vaxtaskiptasamningarnir eru með samsvarandi greiðsluflæði og lántökurnar en samkvæmt vaxtaskiptasamningunum greiðir samstæðan breytilega vexti og fær greidda fasta vexti. Vaxtaskiptasamningarnir verja þannig gegn fastvaxtaáhættunni af lántökunum.

Við mælingu á skilvirkni hvernar varnar er framkvæmd línuleg aðhvarfsgreining. Skoðað er sambandið á milli daglegra breytinga á gangvirði vaxtaskiptasamnings annars vegar og lántöku hins vegar.

Á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2020 er hallatala aðhvarfslínunnar í öllum tilvikum á milli 1,00 og 1,09 (m.v. 95% öryggisbil) og aðhvarfsstuðullinn að minnsta kosti 0,87 (R^2). Á tímabilinu 1. janúar til 30. september 2019 er hallatala aðhvarfslínunnar í öllum tilvikum á milli 0,91 og 0,98 (m.v. 95% öryggisbil) og aðhvarfsstuðullinn að minnsta kosti 0,92 (R^2).

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

22. Afleiðusamningar og skortstöður (framhald)

Afleiðusamningar vegna gangvirðisvarna (framhald)

	Gjalddagi				Gangvirði áhættuvarna		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnarsambandsins
	Nafnverðs-fjárhæð	Allt að 3 mánuðir	1-5 ár	>5 ár	Eignir	Skuldir	
30. september 2020							
Vaxtaskiptasamningar - EUR	97.320	-	97.320	-	1.494	-	172
Vaxtaskiptasamningar - SEK	-	-	-	-	-	-	(5)
Samtals	97.320	0	97.320	0	1.494	0	167

Meðaltal fastra vaxta - EUR 1,19%

	Bókfært virði hins áhættuvarða		Uppsöfnuð áhrif hins áhættuvarða í áhættuvarnarsambandinu		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnarsambandsins
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir	
30. september 2020					
LBANK 0.75 06/20	-	-	-	-	6
LBANK1.375 3/22	-	49.348	-	(393)	24
LBANK 1.00 5/23	-	49.648	-	(817)	(225)
Samtals óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi undir EMTN útgáfu	0	98.996	0	(1.210)	(195)

	Gjalddagi				Gangvirði áhættuvarna		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnarsambandsins
	Nafnverðs-fjárhæð	3-12 mánuðir	1-5 ár	>5 ár	Eignir	Skuldir	
31. desember 2019							
Vaxtaskiptasamningar - EUR	81.480	-	81.480	-	1.322	-	550
Vaxtaskiptasamningar - SEK	3.877	3.877	-	-	5	-	13
Samtals	85.357	3.877	81.480	0	1.327	0	563

Meðaltal fastra vaxta - EUR 1,19%

Meðaltal fastra vaxta - SEK 0,75%

	Bókfært virði hins áhættuvarða		Uppsöfnuð áhrif hins áhættuvarða í áhættuvarnarsambandinu		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnarsambandsins
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir	
31. desember 2019					
LBANK 0.75 06/20	-	3.884	8	-	(10)
LBANK1.375 3/22	-	41.430	-	335	(185)
LBANK 1.00 5/23	-	41.499	-	517	(448)
Samtals óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi undir EMTN útgáfu	0	86.813	8	852	(643)

23. Útlán og kröfur á lánastofnanir

	30.9.2020	31.12.2019
Bankareikningar hjá lánastofnunum	26.469	26.438
Peningamarkaðslán	52.401	20.379
Önnur útlán	1.455	1.113
Virðisrýrnunarsjóður	(1)	(1)
Samtals	80.324	47.929

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

24. Útlán og kröfur á viðskiptavini

	Skýringar	30.9.2020	31.12.2019
Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði	a)	1.269.174	1.140.388
Virðisrýrnunarsjóður		(27.089)	(14.883)
Samtals		1.242.085	1.125.505
Útlán og kröfur á viðskiptavini á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	b)	13.308	14.679
Samtals		1.255.393	1.140.184

a) Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði

	30.9.2020			31.12.2019		
	Brúttó bókfært virði	Virðisrýrnunarsjóður	Bókfært virði	Brúttó bókfært virði	Virðisrýrnunarsjóður	Bókfært virði
Opinberir aðilar	4.129	(35)	4.094	4.170	(35)	4.135
Einstaklingar	560.124	(2.418)	557.706	470.096	(2.151)	467.945
Íbúðalán	483.637	(1.211)	482.426	392.753	(848)	391.905
Annað	76.424	(1.207)	75.217	77.343	(1.303)	76.040
Fyrirtæki	704.984	(24.636)	680.348	666.122	(12.697)	653.425
Samtals	1.269.174	(27.089)	1.242.085	1.140.388	(14.883)	1.125.505

Frekari upplýsingar um útlán og kröfur á viðskiptavini er að finna í skýringum um áhættustýringu í þessum árshlutareikningi.

b) Útlán og kröfur á viðskiptavini metin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

	30.9.2020	31.12.2019
Fyrirtæki	13.308	14.679
Samtals	13.308	14.679

25. Aðrar eignir

	30.9.2020	31.12.2019
Óuppperð verðbréfavíðskipti	5.737	958
Víðskiptakröfur	5.594	4.544
Nýtingarréttur leigueignar	1.987	2.317
Ýmsar eignir	3.503	1.045
Samtals	16.821	8.864

26. Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð

Eignir í sölumeðferð

	30.9.2020	31.12.2019
Fullnustueignir	1.680	1.022
Samtals	1.680	1.022

Fullnustueignir

Fullnustueignir eru aðallega fastafjármunir sem samstæðan hefur eignast við að ganga að veðum fyrir útlánum og kröfum. Það er stefna samstæðunnar að selja slíkar eignir fljótt og á skipulegan hátt. Samstæðan notar almennt ekki fullnustueignir sem eru ekki fjáreignir í eigin þágu. Fullnustueignir eru skráðar annað hvort sem eignir bankans eða dótturfélagsins Hamla ehf.

Fullnustueignir	30.9.2020	31.12.2019
Fasteignir og lóðir	1.429	1.019
Tækjabúnaður og bifreiðar	251	3
Samtals	1.680	1.022

Fullnustueignir	30.9.2020	31.12.2019
Bókfært virði í upphafi tímabils	1.022	1.330
Innheimt á tímabilinu	1.235	633
Selt á tímabilinu	(601)	(950)
Niðurfærsla og söluhagnaður eigna	24	9
Bókfært virði í lok tímabils	1.680	1.022

Skuldir vegna eigna í sölumeðferð

	30.9.2020	31.12.2019
Skuldir vegna eignasamstæðna sem flokkaðar eru til sölu	30	30
Samtals	30	30

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

27. Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka

	30.9.2020	31.12.2019
Skuldir og endurkaupasamningar við Seðlabanka	63	67
Skuldir við lánastofnanir	47.591	47.995
Samtals	47.654	48.062

28. Innlán frá viðskiptavinum

	30.9.2020	31.12.2019
Óbundin innlán	556.819	457.427
Bundin innlán	256.965	250.386
Samtals	813.784	707.813

29. Lántaka

Veðtryggð lántaka

30.9.2020	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/óverðtryggt	Samningsbundnir vextir	Bókfært virði
LBANK CB 21	ISK	30.11.2021	5.860	Óverðtryggt	Fastir 5,5 %	6.145
LBANK CBI 22	ISK	28.04.2022	19.540	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	22.468
LBANK CB 23	ISK	23.11.2023	33.420	Óverðtryggt	Fastir 5,0 %	36.034
LBANK CBI 24	ISK	15.11.2024	38.120	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	43.938
LBANK CB 25	ISK	17.09.2025	9.200	Óverðtryggt	Fastir 3,4 %	9.406
LBANK CBI 26	ISK	20.11.2026	9.180	Neysluverðsvísitala	Fastir 1,5 %	9.638
LBANK CBI 28	ISK	04.10.2028	48.280	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	57.523

Sértryggð skuldabréf samtals

185.152

Veðtryggð lántaka samtals

185.152

Óveðtryggð lántaka

30.9.2020	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll		Samningsbundnir vextir	Bókfært virði
LBANK 1,375 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 750 milljónir		Fastir 1,375%	11.709
LBANK FLOAT 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 250 milljónir		STIBOR + 1,5%	3.865
LBANK FLOAT 11/20	NOK	27.11.2020	NOK 300 milljónir		NIBOR + 0,83%	4.435
LBANK FLOAT 11/20	SEK	30.11.2020	SEK 600 milljónir		STIBOR + 0,85%	9.267
LBANK 1,625 03/21	EUR	15.03.2021	EUR 200 milljónir		Fastir 1,625%	32.271
LBANK FLOAT 02/22	NOK	21.02.2022	NOK 1.000 milljónir		NIBOR + 1,75%	14.782
LBANK FLOAT 02/22	SEK	21.02.2022	SEK 500 milljónir		STIBOR + 1,75%	7.720
LBANK 1,375 03/22*	EUR	14.03.2022	EUR 300 milljónir		Fastir 1,375%	49.348
LBANK 1,00 05/23*	EUR	30.05.2023	EUR 300 milljónir		Fastir 1,0%	49.648
LBANK 0,50 05/24	EUR	20.05.2024	EUR 300 milljónir		Fastir 0,5%	48.532

Óveðtryggð skuldabréf samtals

231.577

30.9.2020

Önnur óveðtryggð lántaka 21.580

Samtals önnur óveðtryggð lántaka

21.580

Óveðtryggð lántaka samtals

253.157

Lántaka 30.9.2020 samtals

438.309

*Samstæðan beitir áhættuvarnarreikningsskilum gagnvart þessari skuldabréfaútgáfu og notar í þeim tilgangi ákveðna vaxtaskiptasamninga í erlendra mynt sem áhættuvörn, sjá skýringu 22. Vaxtaskiptasamningarnir verja áhættu samstæðunnar gagnvart breytingum á gangvirði þessara fastvaxta skuldabréfa í evrum og sænskum krónum sem stafa af breytingum á vaxtastigi. Samstæðan beitir gangvirðisvörn í áhættuvarnarreikningsskilum gagnvart áhættuvarnarsambandinu.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

29. Lántaka (framhald)

Veðtryggð lántaka

31.12.2019	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK CB 21	ISK	30.11.2021	5.760	Óverðtryggt	Fastir 5,5 %	5.810
LBANK CBI 22	ISK	28.04.2022	19.540	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	22.025
LBANK CB 23	ISK	23.11.2023	15.480	Óverðtryggt	Fastir 5,0 %	15.468
LBANK CBI 24	ISK	15.11.2024	38.120	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	42.089
LBANK CBI 28	ISK	04.10.2028	48.280	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	55.157
Sértryggð skuldabréf samtals						140.549
Veðtryggð lántaka samtals						140.549

Óveðtryggð lántaka

31.12.2019	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK FLOAT 06/20	SEK	22.06.2020	SEK 700 milljónir		STIBOR + 1,0%	9.049
LBANK 0.75 06/20*	SEK	22.06.2020	SEK 300 milljónir		Fastir 0,75%	3.884
LBANK 1.375 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 750 milljónir		Fastir 1,375%	9.690
LBANK FLOAT 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 250 milljónir		STIBOR + 1,5%	3.233
LBANK FLOAT 11/20	NOK	27.11.2020	NOK 300 milljónir		NIBOR + 0,83%	4.132
LBANK FLOAT 11/20	SEK	30.11.2020	SEK 600 milljónir		STIBOR + 0,85%	7.752
LBANK 1.625 03/21	EUR	15.03.2021	EUR 500 milljónir		Fastir 1,625%	68.609
LBANK FLOAT 02/22	NOK	21.02.2022	NOK 1.000 milljónir		NIBOR + 1,75%	13.783
LBANK FLOAT 02/22	SEK	21.02.2022	SEK 500 milljónir		STIBOR + 1,75%	6.457
LBANK 1.375 03/22*	EUR	14.03.2022	EUR 300 milljónir		Fastir 1,375%	41.430
LBANK 1.000 05/23*	EUR	30.05.2023	EUR 300 milljónir		Fastir 1,0%	41.499
Óveðtryggð skuldabréf samtals						209.518

31.12.2019	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Bókfært virði
LBANK 200228	ISK	28.02.2020	2.840	Óverðtryggt	2.820
LBANK 200528	ISK	28.05.2020	800	Óverðtryggt	785
Víxlaútgáfa samtals					3.605

31.12.2019	Bókfært virði
Önnur óveðtryggð lántaka	19.496
Önnur óveðtryggð lántaka samtals	19.496
Óveðtryggð lántaka samtals	232.619
Lántaka 31.12.2019 samtals	373.168

*Samstæðan beitir áhættuvarnareikningsskilum gagnvart þessari skuldabréfaútgáfu og notar í þeim tilgangi ákveðna vaxtaskiptasamninga í erlendri mynt sem áhættuvörn, sjá skýringu 22. Vaxtaskiptasamningarnir verja áhættu samstæðunnar gagnvart breytingum á gangvirði þessara fastvaxta skuldabréfa í evrum og sænskum krónum sem stafa af breytingum á vaxtastigi. Samstæðan beitir gangvirðisvörn í áhættuvarnareikningsskilum gagnvart áhættuvarnarsambandinu.

30. Skatteign og skattskuld

Bókfærð frestuð skatteign (skattskuld) tengist eftirfarandi liðum:

	30.9.2020			31.12.2019		
	Eignir	Skuldir	Nettó	Eignir	Skuldir	Nettó
Rekstrarfjármunir	-	(128)	(128)	-	(151)	(151)
Óefnislegar eignir	-	(284)	(284)	-	(303)	(303)
Gengistryggðar eignir og skuldir	-	(531)	(531)	-	(443)	(443)
Frestaður gengismunur	223	-	223	285	-	285
Aðrar eignir og skuldir	661	-	661	632	-	632
	884	(943)	(59)	917	(897)	20
Jöfnun skatteignar á móti skattskuld	(884)	884	0	(897)	897	0
Samtals skattskuld	0	(59)	(59)	20	0	20

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

30. Skatteign og skattskuld (framhald)

Breytingar á tímabundnum mismun á tímabilinu voru eftirfarandi:

	Staða 1.1	Bókfært í rekstrarreikningi	
		Tekjur (gjöld)	Staða 30.9
30.9.2020			
Rekstrarfjármunir	(151)	23	(128)
Óefnislegar eignir	(303)	19	(284)
Gengistryggðar eignir og skuldir	(443)	(88)	(531)
Frestaður gengismunur	285	(62)	223
Aðrar eignir og skuldir	632	29	661
Samtals	20	(79)	(59)

	Staða 1.1	Bókfært í rekstrarreikningi	
		Tekjur (gjöld)	Staða 31.12
31.12.2019			
Rekstrarfjármunir	(183)	32	(151)
Óefnislegar eignir	(304)	1	(303)
Gengistryggðar eignir og skuldir	(307)	(136)	(443)
Frestaður gengismunur	343	(58)	285
Aðrar eignir og skuldir	400	186	632
Yfirfæranlegt skattalegt tap	185	(185)	0
Samtals	134	(160)	20

31. Aðrar skuldir

	30.9.2020	31.12.2019
Óuppperð verðbréfavíðskipti	18.283	3.467
Fjármagnstekjuskattur	484	3.803
Víðskiptaskuldir	833	873
Ógreitt iðgjald í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	180	253
Skattur á heildarskuldir lánastofnana	5.619	4.204
Tekjuskattur til greiðslu	709	4.917
Hlutdeild minnihluta - sjóðir	1.676	2.050
Leiguskuldbinding	2.187	2.525
Ýmsar skuldir	4.358	2.958
Samtals	34.329	25.050

Óuppperð verðbréfavíðskipti voru gerð upp innan þriggja daga frá reikningsskiladegi.

32. Víkjandi lántaka

30.9.2020	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Eftirstöðvar höfuðstóls í mynt	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samningsbundnir vextir % (grunnvextir + álag)	Bókfært virði
LBANK 3.125 28NC23 T2	EUR	06.09.2028	EUR 100 milljónir		Fastir 3,125%	16.142
LBANK T21 29	ISK	11.12.2029	ISK 5.520 milljónir	Neyslverðsvísitala	Fastir 3,85%	5.817
Samtals víkjandi lántaka						21.959

31.12.2019	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Eftirstöðvar höfuðstóls í mynt	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samningsbundnir vextir % (grunnvextir + álag)	Bókfært virði
LBANK 3.125 28NC23 T2	EUR	06.09.2028	EUR 100 milljónir		Fastir 3,125%	13.613
LBANK T21 29	ISK	11.12.2029	ISK 5.480 milljónir	Neyslverðsvísitala	Fastir 3,85%	5.468
Samtals víkjandi lántaka						19.081

Skuldabréfaflokkurinn, LBANK T21 29, er á gjalddaga í desember 2029, en er með innköllunarheimild í desember 2024. Víkjandi skuldabréf þáttar 2 í EUR eru á gjalddaga í september 2028 með innköllunarheimild í september 2023.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

33. Eigið fé

Hlutfé

Þann 30. september 2020 nam útgefið hlutfé í bankanum í heild 24 milljörðum hluta en útstandandi hlutfé 23,6 milljörðum hluta, að nafnvirði 1 króna á hlut. Hverjum hlut fylgir eitt atkvæði á hluthafafundum bankans. Greitt hefur verið fyrir alla hluti að fullu.

Yfirverð

Yfirverð er munurinn á greiðslum í krónum sem bankinn fékk við útgáfu á hlutfé og nafnverðs útgefina hluta, að frádregnum beinum kostnaði við útgáfu nýrra hluta.

Lögbundinn varasjóður

Lögbundinn varasjóður er stofnaður í samræmi við lög um hlutfélög nr. 2/1995 sem kveða á um að ráðstafa eigi hagnaði í lögbundinn varasjóð uns hann nemur fjórðungi af hlutfé í bankanum.

Óráðstafað eigið fé

Lög um ársreikninga nr. 3/2006 með áorðnum breytingum kveða m.a. á um að óráðstöfuðu eigin fé sé skipt í tvennt: bundið og óbundið óráðstafað eigið fé. Óbundið óráðstafað eigið fé samanstendur af óúthlutuðum hagnaði og tapi sem hefur safnast upp hjá samstæðunni frá því að bankinn var stofnaður, að frádregnum framlögum í lögbundinn varasjóð og bundnu óráðstöfuðu eigin fé. Bundið óráðstafað eigið fé skiptist í tvennt:

1. Bundið óráðstafað eigið fé er vegna hlutdeildar í hagnaði dóttur- og hlutdeildarfélagum umfram móttækinn arð. Ef hlutdeild í afkomu dóttur- og/eða hlutdeildarfélagum er umfram móttækinn arð færir samstæðan mismuninn á bundinn reikning meðal eigin fjár. Bundni reikningurinn skal, eftir því sem við á, leystur upp með færslu á óbundið óráðstafað eigið fé ef eignarhluturinn er seldur eða hann afskrifaður.

2. Bundið óráðstafað eigið fé vegna gangvirðisbreytinga fjáreigna sem tilgreindar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Samstæðan færir gangvirðisbreytingar vegna fjáreigna tilgreindra á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, af óbundnu óráðstöfuðu eigin fé á bundinn reikning meðal eigin fjár. Fjárhæðir sem færðar hafa verið á bundna reikninginn eru færðar til baka á óráðstafað eigið fé við sölu fjáreignarinnar.

Arður

Aðalfundur bankans, sem haldinn var þann 22. apríl 2020, samþykkti tillögu bankaráðs um að greiða ekki arð vegna rekstrarársins 2019 í ljósi efnahagslegrar óvissu vegna COVID-19 faraldursins og í samræmi við tilmæli Seðlabankans. Bankaráð hafði áður haft í hyggju að leggja til að greiddur yrði arður til hluthafa sem næmi 0,40 krónu á hlut vegna rekstrarársins 2019 í tveimur jöfnum greiðslum á árinu 2020. Heildarfjárhæð arðgreiðslunnar hefði verið 9.450 milljónir króna, eða sem samsvarar 52% af hagnaði samstæðunnar á árinu 2019.

Arðgreiðslustefna

Samkvæmt núverandi arðgreiðslustefnu bankans er það markmið bankans að reglulegar arðgreiðslur til hluthafa verði að jafnaði $\geq 50\%$ af hagnaði fyrra árs. Í samræmi við markmið um eiginfjárlutfall er einnig stefnt að sérstökum arðgreiðslum til þess að auka hagkvæmni í fjármagnsskipan bankans. Við ákvörðun um fjárhæð arðgreiðslna verði tryggt að bankinn viðhaldi afar sterkri fjárhagsstöðu. Þannig verði tekið mið af áhættu í innra og ytra umhverfi, vaxtarhorfum og að bankinn viðhaldi til framtíðar traustri eiginfjár og lausafjárstöðu og uppfylli lögbundnar kröfur um fjárhagsstöðu á hverjum tíma.

Takmarkanir á arðgreiðslum

Samkvæmt lögum um hlutfélög nr. 2/1995 má einungis úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað og það fé sem samkvæmt lögum eða félagssamþykktum skal lagt í varasjóð eða til annarra þarfa. Jafnframt kveða breytingar á lögum um ársreikninga nr. 3/2006 frá því í júní 2016 á um að einungis sé heimilt að úthluta arði af óbundnum óráðstöfuðum hagnaði.

Þar að auki er Fjármálaeftirlitinu heimilt skv. lögum um fjármálaþyrtingu nr. 161/2002 að setja hlutfallslegar skorður við arðgreiðslur bankans ef eiginfjárlutfall bankans fellur niður fyrir heildareiginfjárkröfu að meðtöldum eiginfjárukum, sjá skýringu 39 Eiginfjárkröfur.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Aðrar skýringar

34. Hagnaður á hlut

	2020	2019	2020	2019
Hagnaður tímabilsins	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Hagnaður tímabilsins sem tilheyrir hluthöfum bankans	3.986	3.247	699	14.360
	2020	2019	2020	2019
Veginn meðalfjöldi hluta	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Veginn meðalfjöldi útgefina hluta	24.000	24.000	24.000	24.000
Veginn meðalfjöldi eigin hluta	(375)	(375)	(375)	(375)
Veginn meðalfjöldi útstandandi hluta	23.625	23.625	23.625	23.625
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	0,17	0,14	0,03	0,61

Þynning á hlut, hvort sem um er að ræða hagnað eða tap á hlut, er reiknuð með því að leiðrétta veginn meðalfjölda almennra hluta fyrir umbreytingu allra mögulegra þynnanlegra almennra hluta.

Grunnhagnaður/-tap og þynntur hagnaður/tap á hlut er sá sami þar sem bankinn hefur ekki gefið út valréttarsamninga, tryggða kauprétti, breytanleg skuldabréf eða aðra mögulega gerninga sem þynna hagnað/tap á hlut.

35. Málaferli

Mikilvæg dómsmál gegn Landsbankanum og dótturfélögum

Öðru hverju koma upp málaferli gegn bankanum og dótturfélögum hans sem tengjast venjubundnum viðskiptum og starfsháttum bankans eða samstæðunnar, eftir því sem við á. Sum þessara mála eru mikilvæg í þeim skilningi að stjórnendur telja að þau geti haft veruleg áhrif á þær fjárhæðir sem birtar eru í ársreikningi samstæðunnar og séu ekki sambærileg öðrum málum sem þegar hefur verið leyst úr.

Í apríl 2020 höfðaði fyrrverandi eigandi greiðslukortafyrirtækis mál gegn bankanum ásamt tilteknum öðrum fjármálafyrirtækjum og krafðist greiðslu skaðabóta að fjárhæð um 923 m.kr. að viðbættum vöxtum vegna meintra brota þeirra á samkeppnisreglum í tengslum við ákvörðun á milligjöldum fyrir greiðslukort. Þetta er fimmta málið sem hefur verið höfðað í þessu skyni, en fyrri málum hefur öllum verið vísað frá dómi. Bankinn krefst frávísunar málsins auk þess að hafna öllum kröfum. Áætlað er að niðurstaða héraðsdóms um hvort málinu verði vísað frá fáist fyrir lok árs 2020.

Í september 2018 höfðaði Lífeyrissjóður bankamanna mál gegn bankanum, Seðlabanka Íslands, íslenska ríkinu og tilteknum fyrirtækjum og samtökum. Lífeyrissjóðurinn krefst þess að samkomulagi um uppgjör á skuldbindingum þáverandi aðildarfyrirtækja sjóðsins frá árinu 1997 verði breytt þannig að kveðið verði á um það í samkomulaginu, í fyrsta lagi, að stefndu greiði sjóðnum samtals um 5.600 m.kr., þar af greiði Landsbankinn um 4.100 m.kr., og í öðru lagi, að stefndu beri ábyrgð á skuldbindingum Hlutfallsdeildar sjóðsins umfram eignir á hverjum tíma. Þann 24. apríl 2019 kvað héraðsdómur upp úrskurð þar sem öllum kröfum gagnvart bankanum var vísað frá dómi af réttarfarslegum ástæðum. Þann 6. júní 2019 kvað Landsréttur upp úrskurð þar sem úrskurður héraðsdóms var felldur úr gildi og lagt fyrir héraðsdóm að taka málið til efnismeðferðar. Lagðar hafa verið fram matsbeiðnir varðandi tiltekin atriði í málinu. Ágreiningur um matsbeiðnirnar og einstakar matsspurningar er til meðferðar hjá héraðsdómi og má reikna með úrlausn þar að lútandi á næstu vikum.

Í mars 2019 stefndi írskt félag Landsbankanum fyrir þýskum dómstóli og gerði kröfu um greiðslu að fjárhæð um 3,9 milljóna evra (um 630 m.kr.) auk vaxta vegna meints tjóns sem írski félagið heldur fram að bankinn hafi valdið félaginu í tengslum gjaldprot þýsks félags. Írski félagið heldur því fram að lánveitingar gamla Landsbanka Íslands á árinu 2005 til hóps félaga, þ.m.t. þýska félagsins, og lánveitingar Landsbankans á árinu 2014 til þýska félagsins hafi gert þýska félagið ógjaldfært og að Landsbankinn hafi, í þeim tilgangi að styrkja stöðu bankans, staðið í vegi fyrir því að forsvarsmenn þýska félagsins hafi óskað eftir gjaldproti þess á árinu 2013. Írski félagið heldur því fram að bankinn hafi með því valdið öðrum lánardrottnum þýska félagsins tjóni, þar með talið írski félaginu. Frá því að stefna var birt hefur verið veittur frestur í málinu á meðan aðilar leituðu satta. Nú telst ólíklegt að sættir náist. Því er líklegt að málarekstur hefjist á komandi mánuðum. Bankinn hafnar öllum kröfum stefnanda.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

35. Málaferli (framhald)

Málaferli vegna sölu Landsbankans á eignarhlut í Borgun hf.

Í janúar 2017 höfðaði Landsbankinn mál fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur gegn BPS ehf., Eignarhaldsfélaginu Borgun slf., Borgun hf. (Borgun) og þáverandi forstjóra Borgunar. Bankinn telur að við sölu á 31,2% hlut bankans í Borgun árið 2014 hafi stefndu búið yfir upplýsingum um hlut Borgunar í Visa Europe Ltd. sem þeir létu bankanum ekki í té. Í málinu krefst bankinn viðurkenningar á skaðabótaskyldu stefndu vegna tjóns sem bankinn varð fyrir af þessum sökum. Stefndu hafa skilað greinargerðum um efnisvarnir sínar gegn málatilbúnaði bankans. Að beiðni bankans kvað Héraðsdómur Reykjavíkur þann 10. september 2018 upp úrskurð um dómkvaðningu matsmanna til þess að leggja mat á tiltekin atriði varðandi ársreikning Borgunar. Matsmenn skiluðu matsgerð sinni 22. október 2019. Matsmenn telja m.a. að upplýsingar um tilvist valréttar um kaup og sölu á eignarhlut Borgunar í Visa Europe Ltd til Visa Inc., skilmála hans og mögulegar greiðslur til Borgunar á grundvelli hans hafi verið mikilvægar við gerð, framsetningu og þar af leiðandi endurskoðun ársreiknings Borgunar árið 2013. Borgun hefði átt að upplýsa um eignarhlut sinn í Visa Europe Ltd. og að félagið væri aðili (principal member) að Visa Europe Ltd. í ársreikningi 2013. Borgun hefði jafnframt átt að gera grein fyrir valréttinum í ársreikningi 2013 í samræmi við ákvæði alþjóðlegs reikningsskilastaðals IFRS 7 og upplýsa um óvissu um hann í skýrslu stjórnar samkvæmt lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Þá telja matsmenn að ársreikningur Borgunar fyrir árið 2013 hafi ekki uppfyllt allar kröfur laga um ársreikninga og alþjóðlegra reikningsskilastaðla eins og þeir voru samþykktir af Evrópusambandinu á þeim tíma. Við fyrirtöku málsins 24. janúar 2020 lagði Borgun og annar stefndi fram beiðni um dómkvaðningu yfirmatsmanna. Héraðsdómur Reykjavíkur dómkvaddi yfirmatsmenn 29. júní 2020. Málinu hefur verið frestað þar til yfirmatsgerð liggur fyrir.

36. Hlutdeild í dótturfélögum

Upplýsingar um helstu dótturfélög sem voru beint eða óbeint í eigu samstæðunnar þann 30. september 2020 má finna í töflunni hér fyrir neðan, þ.m.t. þau dótturfélög sem eru einna veigamest í starfsemi samstæðunnar. Landsbankinn rekur viðtækt útibúanet á Íslandi. Í lok tímabilsins 30. september 2020 voru útibú og afgreiðslur bankans 36 talsins.

Helstu dótturfélög 30. september 2020

Fyrirtæki	Eignarhald	Starfsemi
Eignarhaldsfélag Landsbankans ehf. (Ísland)	100%	Eignarhaldsfélag
Landsbréf hf. (Ísland)	100%	Rekstrarfélag verðbréfasjóða
Hömlur ehf. (Ísland)*	100%	Eignarhaldsfélag

*Hömlur ehf. er móðurfélag nokkurra dótturfélaga, sem hafa hvorki saman né hvert fyrir sig marktæk áhrif á starfsemi samstæðunnar.

Ekki hvíla á samstæðunni neinar hömlur sem takmarka aðgang að eða notkun á eignum og til að gera upp skuldir aðrar en þær sem eftirlitsaðilar kveða á um. Samstæðan átti ekki neina verulega hlutdeild í minnihluta þann 30. september 2020.

37. Viðskipti við tengda aðila

Viðskipti við íslenska ríkið og ríkistengd fyrirtæki

Vörur og þjónusta samstæðunnar eru boðnar íslenska ríkinu og ríkistengdum fyrirtækjum í samkeppni við aðra og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Með sama hætti kaupa bankinn og önnur fyrirtæki samstæðunnar vörur og þjónustu frá ríkistengdum fyrirtækjum á markaðsverði og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Tegund og fjárhæð útistandandi krafna á opinbera aðila koma fram í skýringu 42, undir Opinberir aðilar.

Í mars 2016 tók ríkissjóður yfir Íslandsbanka hf. Í kjölfar yfirtökunnar var gerð sátt við Samkeppniseftirlitið þess efnis að báðir bankarnir myndu starfa áfram sem sjálfstæðir samkeppnisaðilar á fjármálamarkaði. Yfirtakan telst til samruna skv. íslenskum samkeppnislögum, enda fer ríkissjóður með yfirráð yfir báðum bönkunum frá þeim tíma sem yfirtakan átti sér stað. Bankinn á hefðbundin bankaviðskipti við Íslandsbanka og gjalda um þau almennir viðurkenndir viðskiptaskilmálar. Tegund og fjárhæð útistandandi krafna á lánastofnanir, þ.m.t. Íslandsbanka, koma fram í skýringu 42, undir Lánastofnanir.

Viðskipti við aðra tengda aðila

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir útlána til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum, útlán til hlutdeildarféлага og annarra tengdra aðila:

Útlán í milljónum króna	2020		2019	
	Bókfært virði brúttó 30. september	Hæsta staða	Bókfært virði brúttó í árslok	Hæsta staða
Lykilstjórnendur	462	475	310	387
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	123	168	149	205
Hlutdeildarfélag	256	271	271	289
Annað	20	22	22	113
Samtals	861	936	752	994

Engin sérstök virðisrýrnun í áhættustigi 3 er færð í lok tímabilsins 30. september 2020 vegna þessara lána.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

37. Viðskipti við tengda aðila (framhald)

Viðskipti við aðra tengda aðila (framhald)

Engar fjárhagslegar ábyrgðir voru veittar vegna hlutdeildarféлага bankans á tímabilinu. Það eru engir leigusamningar milli tengdra aðila á tímabilinu.

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir innlána frá lykilstjórnendum, aðilum þeim tengdum og innlán frá hlutdeildarfélögum:

	2020		2019	
	Bókfært virði brúttó 30. september	Hæsta staða	Bókfært virði brúttó í árslok	Hæsta staða
Innlán í milljónum króna				
Lykilstjórnendur	45	144	79	211
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	70	109	46	105
Hlutdeildarfélög	252	532	173	483
Annað	240	420	183	1.009
Samtals	607	1.205	481	1.808

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir ábyrgða til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og ábyrgðir til hlutdeildarféлага:

	Bókfært virði brúttó 30. september 2020	Bókfært virði brúttó í árslok 2019
	Ábyrgðir í milljónum króna	
Lykilstjórnendur	-	-
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	-	-
Hlutdeildarfélög	-	85
Samtals	0	85

Öll framangreind viðskipti fóru fram eins og venjubundin viðskipti. Um þau giltu sömu skilmálar, þ.m.t. um vexti og tryggingar, eins og um sambærileg viðskipti við þriðja aðila.

38. Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir sem gefa tilefni til leiðréttinga eða frekari upplýsingagjafar í samstæðuárshlutareikningnum fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2020 hafa komið upp eftir reikningsskiladag þessa samstæðuárshlutareiknings.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Eiginfjárstýring

39. Eiginfjárkröfur

Stefnumörkun og ferlum samstæðunnar í tengslum við eiginfjárstýringu er ætlað að tryggja að samstæðan hafi nægt eigið fé til að mæta áhættum í starfsemi sinni á samstæðugrunni. Eiginfjárstýringarferli samstæðunnar samanstendur af fjórum tengdum þáttum: mati á eiginfjárbörf, áhættuvilja/eiginfjármarkmiðum, áætlanagerð um eiginfjárbörf og skýrslugjöf/eftirliti. Samstæðan fer reglulega yfir og metur áhættusnið helstu starfsþátta á samstæðugrunni, sem og helstu áhættuflokka. Áhættuviljinn lýsir þeirri áhættu sem samstæðan er reiðubúin til að taka á sig til að ná viðskiptalegum markmiðum sínum.

Reglur um eiginfjárkröfur eru annars vegar settar í íslenskum lögum og reglum og hins vegar af Fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands (Fjármálaeftirlitið). Grunnurinn að skilgreiningunni á eiginfjárbörf er tilskipun og reglugerð Evrópusambandsins um eiginfjárbörf og varfærniskröfur (CRD IV og CRR) sem innleiðir eiginfjárreglur Basel III. Lágmarkskrafa um eiginfjárlutfall undir stoð I er 8% af áhættugrunni fyrir útlánaáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Bankinn metur árlega eiginfjárbörf sína út frá innra matsferli fyrir eiginfjárbörf (e. ICAAP) undir stoð II-R. Niðurstöður ICAAP eru yfirfarnar af Fjármálaeftirlitinu í sérstöku könnunar- og matsferli (e. SREP). Fjármálaeftirlitið ákvarðar lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn samstæðunnar sem samtölu eiginfjárkröfu undir stoð I og stoð II-R.

Til viðbótar við lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn ber bankanum lögum samkvæmt að viðhalda tilteknum eiginfjárukum sem ákvarðaðir eru af Fjármálaeftirlitinu, eftir atvikum að fengnum tilmælum frá Fjármálastöðugleikaráði. Fjármálastöðugleikaráð hefur skilgreint Landsbankann sem kerfislega mikilvægt fjármálafyrirtæki á Íslandi.

Nýjustu eiginfjárkröfur Fjármálaeftirlitsins til samstæðunnar eru sem hér segir (sem hlutfall af áhættugrunni):

30.9.2020	CET1	Tier 1	Alls
Stoð I	4,5%	6,0%	8,0%
Stoð II-R	1,9%	2,6%	3,4%
Lágmarkskrafa undir stoð I og stoð II-R	6,4%	8,6%	11,4%
Eiginfjáruki vegna kerfisáhættu	2,85%	2,85%	2,85%
Eiginfjáruki fyrir kerfislega mikilvæg fjármálafyrirtæki	2,00%	2,00%	2,00%
Sveiflujöfnunarauki	0,00%	0,00%	0,00%
Verndunarauki	2,50%	2,50%	2,50%
Samanlögð krafa um eiginfjáruka	7,35%	7,35%	7,35%
Heildarkrafa um eiginfjárgrunn	13,8%	16,0%	18,8%

Þann 18.3.2020 ákvað Fjármálastöðugleikanefnd að lækka kröfu um 2% sveiflujöfnunarauka á innlendar áhættuskuldbindingar niður í 0%. Eftirfarandi tímalína sýnir hvenær kröfur um sveiflujöfnunarauka á innlendar áhættuskuldbindingar tóku gildi:

	31.12.2019	1.2.2020	19.3.2020
Sveiflujöfnunarauki á innlendar áhættuskuldbindingar	1,75%	2,00%	0,00%

Markmið bankans er að viðhalda eiginfjárlutföllum sem eru á hverjum tíma yfir eiginfjárkröfum Fjármálaeftirlitsins að viðbættum stjórnendauka (e. management buffer) sem skilgreindur er í áhættuvilja bankans. Markmið bankans er einnig að vera í hæsta flokki fyrir áhættuvegið eiginfjárlutfall, eins og það er ákvarðað og metið af viðeigandi lánshæfismatsfyrirtækjum.

Eiginfjárkröfur Fjármálaeftirlitsins til samstæðunnar þann 31.12.2019 voru sem hér segir (sem hlutfall af áhættuvegnum eignum):

31.12.2019	CET1	Tier 1	Alls
Stoð I	4,5%	6,0%	8,0%
Stoð II-R	1,9%	2,6%	3,4%
Lágmarkskrafa undir stoð I og stoð II-R	6,4%	8,6%	11,4%
Eiginfjáruki vegna kerfisáhættu	2,87%	2,87%	2,87%
Eiginfjáruki fyrir kerfislega mikilvæg fjármálafyrirtæki	2,00%	2,00%	2,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,70%	1,70%	1,70%
Verndunarauki	2,50%	2,50%	2,50%
Samanlögð krafa um eiginfjáruka	9,07%	9,07%	9,07%
Heildarkrafa um eiginfjárgrunn	15,5%	17,7%	20,5%

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

40. Eiginfjárgrunnur, áhættugrunnur og eiginfjárlutföll

Eftirfarandi tafla sýnir eiginfjárgrunn, áhættugrunn og eiginfjárlutföll samstæðunnar. Útreikningarnir eru í samræmi við ákvæði X. kafla laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglugerð nr. 233/2017 um varfærniskröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja, sbr. reglugerð nr. 452/2020. Jafnframt hefur verið innleidd í íslenskan rétt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 um varfærniskröfur vegna starfsemi lánastofnana og verðbréfafyrirtækja, með síðari breytingum. Ákvæði greina 500 og 501 (lægrí eiginfjárfkrafa fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki) reglugerðar (ESB) nr. 575/2013 tóku gildi hér á landi þann 1. janúar 2020.

Í samræmi við ofangreind lög og reglur hefur Fjármálaeftirlitið veitt samstæðunni heimild til að telja hagnað að fráðreginni fyrir sjáanlegri arðsúthlutun samkvæmt ósamþykktum árs hlutauppgjörom til eiginfjárgrunns. Heimildin er háð þeim skilyrðum að ósamþykkt árs hlutauppgjör bankans séu könnuð af endurskoðendum bankans.

Fjármálaeftirlitið hefur einnig, í samræmi við fyrrgreind lög og reglugerðir, veitt samstæðunni leyfi til að beita umbreytingarfyrirkomulagi um IFRS 9. Bankinn beitir virkri nálgun hvað varðar umbreytingarfyrirkomulag um IFRS 9, þar sem umbreytingarfjárhæðin ákvarðast af reglubundnum endurútreikningi fjárhæðarinnar yfir umbreytingartímann og endurspeglar þannig þróun vænts útlánataps samstæðunnar á umbreytingartímanum.

Samstæðan beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á áhættuvegnum eignum vegna útlánaáhættu og markaðsáhættu en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) vegna rekstraráhættu.

Eiginfjárgrunnur	30.9.2020	31.12.2019
Hlutfé	23.625	23.625
Yfirverðsreikningur hlutfjár	120.630	120.630
Varasjóðir	16.388	14.334
Óráðstafað eigið fé	87.790	89.145
Eigið fé sem tilheyrir hluthöfum bankans	248.433	247.734
Óefnislegar eignir	(2.090)	(2.296)
Skatteign	-	(20)
Afleiður vegna gangvirðisvarna	(1.494)	(1.327)
Fyrirsjáanlegar arðgreiðslur*	(350)	-
Breyting vegna umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	5.886	-
Almennt eigið fé þáttar 1	250.385	244.091
Hlutdeild minnihluta	-	-
Eigið fé þáttar 1	250.385	244.091
Víkjandi lántaka	21.959	19.081
Eigið fé þáttar 2	21.959	19.081
Eiginfjárgrunnur	272.344	263.172
Áhættugrunnur		
Útlánaáhætta	990.727	908.249
Markaðsáhætta	11.330	11.754
Rekstraráhætta**	100.394	100.394
Áhættugrunnur samtals	1.102.451	1.020.397

*Í samræmi við arðgreiðslustefnu bankans samanstandur fyrir sjáanleg arðsúthlutun af 50% af hagnaði fyrstu níu mánuði ársins 2020.

**Fjárhæðirnar eru uppfærðar árlega

Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1	22,7%	23,9%
Eiginfjárlutfall þáttar 1	22,7%	23,9%
Eiginfjárlutfall alls	24,7%	25,8%
Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1 án tillits til umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	22,3%	
Eiginfjárlutfall þáttar 1 án tillits til umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	22,3%	
Eiginfjárlutfall alls án tillits til umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	24,3%	

41. Vogunarhlutfall

Eftirfarandi tafla sýnir vogunarhlutfall samstæðunnar. Lágmarkskrafa vogunarhlutfalls, samkvæmt 30. gr. a. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, reglugerðar nr. 233/2017 um varfærniskröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja og reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 um varfærniskröfur vegna starfsemi lánastofnana og verðbréfafyrirtækja, er 3,0%.

Vogunarhlutfall	30.9.2020	31.12.2019
- Líðir innan efnahags (afleiður undanskildar)	1.607.856	1.423.634
- Afleiðusamingar	2.409	2.694
- Framtíðarárhætta afleiðna	2.927	1.625
- Líðir utan efnahags	129.296	125.848
- Lögbundnir frádráttarliðir eigin fjár þáttar 1	(3.934)	(3.643)
Heildaráhættuskuldbindingar	1.738.554	1.550.158
Eigið fé þáttar 1	250.385	244.091
Vogunarhlutfall	14,4%	15,7%
Vogunarhlutfall án tillits til umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	14,1%	

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Áhættustýring

Útlánaáhætta

42. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum

Eftirfarandi töflur sýna hámarksútlánaáhattu samstæðunnar 30. september 2020 og 31. desember 2019. Staða eigna í efnahagsreikningi er byggð á bókfærðri stöðu í uppgjöri samstæðunnar. Stöður utan efnahagsreiknings í eftirfarandi töflum eru hámarksgreiðslur sem samstæðan gæti þurft að inna af hendi vegna ábyrgða, lánaskuldbindinga og óáðreginna yfirdráttarheimilda og kreditkortaheimilda.

Samstæðan notar ISAT 08 við flokkun fyrirtækja.

	Fyrirtæki														Hámarks- útlána- áhætta	Bókfært virði
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Byggingar- starfsemi	Fasteigna- félög	Eignarhalds- félög	Verslun	Þjónusta	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Iðnaður	Land- búnaður	Annað			
30. september 2020																
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	111.260	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	111.260	111.260
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	74.602	-	-	-	-	27	-	341	-	4.650	-	909	80.529	104.895	
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	68	-	-	52	-	52	16.226	66	999	16	42	49	55	17.625	25.445	
Afleiðusamningar	2.018	1	28	10	174	2	41	17	1	-	-	-	117	2.409	2.409	
Útlán og kröfur á lánastofnanir	80.324	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80.324	80.324	
Útlán og kröfur á viðskiptavini	-	4.094	557.706	190.299	90.160	130.494	29.266	54.962	131.506	32.949	25.254	8.349	354	1.255.393	1.255.393	
Aðrar eignir	18.644	-	65	-	-	2.005	141	-	3.077	1.014	1	-	3.503	28.448	30.539	
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	101.054	189.957	557.799	190.361	90.334	132.551	45.701	55.045	135.924	33.979	29.947	8.398	4.938	1.575.988	1.610.265	
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	151	5.339	33.598	17.798	42.054	11.617	2.550	20.449	30.680	5.021	16.667	2.188	212	188.324		
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	150	48	656	7.665	4.018	1.432	594	2.694	4.705	839	1.357	1	55	24.214		
Óáðregnar lánsheimildir	-	-	-	8.175	35.460	8.492	1.666	12.110	16.475	2.886	11.973	1.250	40	98.527		
Óáðregnar yfirdráttar-/kreditkortaheimildir	1	5.291	32.942	1.958	2.576	1.693	290	5.645	9.500	1.296	3.337	937	117	65.583		
Hámarksútlánaáhætta	101.205	195.296	591.397	208.159	132.388	144.168	48.251	75.494	166.604	39.000	46.614	10.586	5.150	1.764.312		
Hlutfall af hámarksútlánaáhattu	5,7%	11,1%	33,5%	11,8%	7,5%	8,2%	2,7%	4,3%	9,4%	2,2%	2,6%	0,6%	0,3%	100,0%		

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

42. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum (framhald)

31. desember 2019	Fyrirtæki													Hámarks- útlána- áhætta	Bókfært virði
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Byggingar- starfsemi	Fasteigna- félög	Eignarhalds- félög	Verslun	Þjónusta	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Iðnaður	Land- búnaður	Annað		
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	69.824	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.824	69.824
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	132	86.633	-	-	-	59	-	18	28	-	-	-	617	87.487	115.262
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	1	-	-	32	-	-	15.508	1	1.449	-	-	49	399	17.439	30.019
Afleiðusamningar	2.202	-	9	-	-	12	363	5	-	-	-	-	103	2.694	2.694
Útlán og kröfur á lánastofnanir	47.929	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47.929	47.929
Útlán og kröfur á viðskiptavini	-	4.135	467.945	151.336	98.536	136.000	26.154	60.525	133.326	32.943	20.365	8.918	1	1.140.184	1.140.184
Aðrar eignir	11.120	26	76	-	22	2.342	30	2	2.549	904	4	-	1.045	18.120	20.416
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	61.384	160.618	468.030	151.368	98.558	138.413	42.055	60.551	137.352	33.847	20.369	8.967	2.165	1.383.677	1.426.328
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	3.598	5.051	33.553	16.594	53.174	11.059	1.655	19.691	14.711	5.618	17.819	912	42	183.477	
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	306	168	775	6.999	4.105	1.364	1.026	2.855	3.822	1.912	558	42	35	23.967	
Óáðregnar lánsheimildir	-	-	-	7.495	46.655	8.163	328	11.655	4.831	2.359	13.751	241	-	95.478	
Óáðregnar yfirdráttar-/kreditkortaheimildir	3.292	4.883	32.778	2.100	2.414	1.532	301	5.181	6.058	1.347	3.510	629	7	64.032	
Hámarksútlánaáhætta	64.982	165.669	501.583	167.962	151.732	149.472	43.710	80.242	152.063	39.465	38.188	9.879	2.207	1.567.154	
Hlutfall af hámarksútlánaáættu	4,1%	10,6%	32,0%	10,7%	9,7%	9,5%	2,8%	5,1%	9,7%	2,5%	2,4%	0,6%	0,1%	100,0%	

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

43. Tryggingar og veðhlutföll

Veðhlutfallið sýnir bókfært brúttóvirði útlána sem hlutfall af heildarverðmæti trygginga. Veðhlutfall er einn af lykiláhættumatsþáttum þegar verið er að meta lánveitingar einstakra viðskiptamanna. Áhættan á vanefndum viðskiptamanns er í forgrunni við útlánaákvæðanir og líkurnar á því að lánveitandi taki á sig tap við nauðungarsölu aukast á sama tíma og virði trygginga lækkar. Hátt veðhlutfall gefur til kynna minna svigrúm til áhættuvarna gegn verðlækkunum trygginga eða gegn hækkunum útlána ef endurgreiðslur eru ekki inntar af hendi og vöxtum bætt við útstandandi höfuðstól.

30. september 2020	Veðhlutfall - Tryggt að fullu					Veðhlutfall- Tryggt að hluta		Án trygginga	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	0% - 25%	25% - 50%	50% - 75%	75% - 100%	Samtals	>100%	Virði trygginga*			
Lánastofnanir	-	-	-	-	0	-	-	80.325	(1)	80.324
Opinberir aðilar	29	132	140	0	301	88	39	3.740	(35)	4.094
Einstaklingar	34.142	122.634	320.024	42.126	518.926	7.664	4.458	33.534	(2.418)	557.706
Íbúðalán	26.833	112.851	303.509	33.413	476.606	4.236	2.188	2.795	(1.211)	482.426
Annað	7.309	9.783	16.515	8.713	42.320	3.428	2.270	30.739	(1.207)	75.280
Fyrirtæki	21.580	112.021	251.898	165.951	551.450	131.666	100.855	35.113	(24.636)	693.593
Sjávarútvegur	11.847	18.144	108.917	42.817	181.725	5.502	3.543	4.469	(1.397)	190.299
Byggingarstarfsemi	1.685	4.933	19.682	21.359	47.659	44.349	36.969	2.037	(3.885)	90.160
Fasteignafélög	2.187	9.596	68.206	31.727	111.716	17.020	13.784	5.829	(4.071)	130.494
Eignarhaldsfélög	311	20.186	6.383	531	27.411	1.755	1.263	462	(362)	29.266
Verslun	1.781	28.000	10.519	5.210	45.510	8.427	6.125	2.423	(1.398)	54.962
Þjónusta	1.995	18.231	22.559	56.174	98.959	36.276	28.285	6.961	(10.690)	131.506
Upplýsingatækni og fjarskipti	57	9.382	1.829	74	11.342	10.899	6.888	10.892	(184)	32.949
Lónaður	894	2.099	11.838	6.281	21.112	4.754	2.144	1.902	(2.514)	25.254
Landbúnaður	823	1.438	1.922	1.778	5.961	2.386	1.741	137	(135)	8.349
Annað	-	12	43	-	55	298	113	1	-	354
Samtals	55.751	234.787	572.062	208.077	1.070.677	139.418	105.352	152.712	(27.090)	1.335.717

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

43. Tryggingar og veðhlutföll (framhald)

31. desember 2019	Veðhlutfall - Tryggt að fullu					Veðhlutfall- Tryggt að hluta			Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	0% - 25%	25% - 50%	50% - 75%	75% - 100%	Samtals	>100%	Virði trygginga*	Án trygginga		
Lánastofnanir	-	-	-	-	0	-	-	47.930	(1)	47.929
Opinberir aðilar	49	28	141	36	254	41	5	3.875	(35)	4.135
Einstaklingar	36.333	112.769	256.069	29.480	434.651	3.507	2.269	31.938	(2.151)	467.945
Íbúðalán	25.753	103.192	241.093	21.113	391.151	892	425	710	(848)	391.905
Annað	10.580	9.577	14.976	8.367	43.500	2.615	1.844	31.228	(1.303)	76.040
Fyrirtæki	23.353	157.567	199.288	148.550	528.758	118.000	96.635	34.043	(12.697)	668.104
Sjávarútvegur	9.844	51.195	54.453	32.012	147.504	4.011	3.188	277	(456)	151.336
Byggingarstarfsemi	1.010	6.488	10.079	32.391	49.968	48.487	44.404	1.758	(1.677)	98.536
Fasteignafélög	2.025	23.980	60.917	24.723	111.645	21.322	18.316	5.207	(2.174)	136.000
Eignarhaldsfélög	3.433	20.695	323	349	24.800	756	552	727	(129)	26.154
Verslun	2.252	25.483	12.119	11.469	51.323	7.957	5.586	2.194	(949)	60.525
Þjónusta	3.300	17.536	50.803	37.670	109.309	21.478	17.413	7.323	(4.784)	133.326
Upplýsingatækni og fjarskipti	56	8.703	2.049	59	10.867	11.800	5.792	10.397	(121)	32.943
Iðnaður	645	2.176	5.637	7.013	15.471	1.228	819	5.961	(2.295)	20.365
Landbúnaður	788	1.311	2.908	2.864	7.871	961	565	198	(112)	8.918
Annað	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Samtals	59.735	270.364	455.498	178.066	963.663	121.548	98.909	117.786	(14.884)	1.188.113

* Ef veðhlutfall er lægra en 100% er lán metið sem tryggt að fullu. Ef veðhlutfall er hærra en 100% er lán metið sem tryggt að hluta og tilsvareandi virði tryggingar er sýnt í töflunni.

Skýringar við ársþlutareikning samstæðunnar

44. Tegundir trygginga

Eftirfarandi töflur sýna samsvörunina á milli tryggingavirðis og kröfuvirðis, þar sem virði sérhverrar tryggingar sem sett hefur verið samstæðunni að veði getur ekki verið hærra en bókfært brúttóvirði samsvarandi kröfu. Breytingar á tryggingavirði milli tímabila má rekja annað hvort til breytinga á virði undirliggjandi trygginga eða breytinga á bókfærðu brúttóvirði kröfunnar.

30. september 2020	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Opinberir aðilar	304	-	2	-	11	317
Einstaklingar	504.446	79	142	2.641	15.863	523.171
Íbúðalán	473.815	10	29	27	4.730	478.611
Annað	30.631	69	113	2.614	11.133	44.560
Fyrirtæki	345.764	139.486	2.212	75.178	89.668	652.308
Sjávarútvegur	9.984	137.513	27	26.528	11.216	185.268
Byggingarstarfsemi	80.978	12	643	40	2.956	84.629
Fasteignafélög	123.069	46	227	458	1.700	125.500
Eignarhaldsfélög	2.599	-	344	25.716	16	28.675
Verslun	22.876	61	127	11.237	17.334	51.635
Þjónusta	87.304	1.852	607	577	36.905	127.245
Upplýsingatækni og fjarskipti	2.047	-	11	10.604	5.567	18.229
Iðnaður	10.635	2	58	18	12.543	23.256
Landbúnaður	6.216	-	168	-	1.318	7.702
Annað	56	-	-	-	113	169
Samtals	850.514	139.565	2.356	77.819	105.542	1.175.796
31. desember 2019	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Opinberir aðilar	218	-	1	-	38	257
Einstaklingar	418.218	82	74	2.691	15.598	436.663
Íbúðalán	387.130	11	23	26	4.157	391.347
Annað	31.088	71	51	2.665	11.441	45.316
Fyrirtæki	363.815	107.729	1.560	65.867	86.419	625.390
Sjávarútvegur	9.956	106.024	29	21.236	13.445	150.690
Byggingarstarfsemi	89.978	39	1.037	85	3.233	94.372
Fasteignafélög	128.840	21	110	217	772	129.960
Eignarhaldsfélög	1.156	-	-	24.001	196	25.353
Verslun	29.612	-	25	7.664	19.607	56.908
Þjónusta	84.959	1.643	308	3.322	36.491	126.723
Upplýsingatækni og fjarskipti	1.966	-	16	9.328	5.348	16.658
Iðnaður	11.273	2	31	14	4.969	16.289
Landbúnaður	6.075	-	4	-	2.358	8.437
Annað	-	-	-	-	-	-
Samtals	782.251	107.811	1.635	68.558	102.055	1.062.310

*Aðrar tryggingar eru fjárkröfur, vörureikningar, lausafé, ökutæki, vélar, loftför og birgðir.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

45. Gæði útlána og krafna

Eftirfarandi töflur sýna gæði útlána og krafna á formi láns hæfiseinkunna.

30. september 2020	Bókfært virði brúttó				Engin einkunn	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	10-7	6-4	3-1	0			
Lánastofnanir	80.325	-	-	-	-	(1)	80.324
Opinberir aðilar	124	4.005	-	-	-	(35)	4.094
Einstaklingar	289.832	239.504	25.742	5.021	25	(2.418)	557.706
Íbúðalán	264.290	198.417	17.725	3.205	-	(1.211)	482.426
Annað	25.542	41.087	8.017	1.816	25	(1.207)	75.280
Fyrirtæki	68.806	491.356	124.358	32.852	857	(24.636)	693.593
Sjávarútvegur	31.785	148.329	10.915	667	-	(1.397)	190.299
Byggingarstarfsemi	541	56.332	32.139	5.033	-	(3.885)	90.160
Fasteignafélög	373	116.007	13.080	5.046	59	(4.071)	130.494
Eignarhaldsfélög	62	26.068	3.063	80	355	(362)	29.266
Verslun	22.354	25.832	6.689	1.485	-	(1.398)	54.962
Þjónusta	4.434	65.320	57.133	15.231	78	(10.690)	131.506
Upplýsingatækni og fjarskipti	174	32.696	125	138	-	(184)	32.949
Iðnaður	7.588	14.527	827	4.815	11	(2.514)	25.254
Landbúnaður	1.495	6.245	387	357	-	(135)	8.349
Annað	-	-	-	-	354	-	354
Bókfært virði	439.087	734.865	150.100	37.873	882	(27.090)	1.335.717

31. desember 2019	Bókfært virði brúttó				Engin einkunn	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	10-7	6-4	3-1	0			
Lánastofnanir	47.923	7	-	-	-	(1)	47.929
Opinberir aðilar	245	3.925	-	-	-	(35)	4.135
Einstaklingar	236.273	201.184	27.122	5.497	20	(2.151)	467.945
Íbúðalán	211.262	159.730	18.491	3.270	-	(848)	391.905
Annað	25.011	41.454	8.631	2.227	20	(1.303)	76.040
Fyrirtæki	54.655	541.538	56.043	28.510	55	(12.697)	668.104
Sjávarútvegur	5.814	140.476	4.904	598	-	(456)	151.336
Byggingarstarfsemi	598	82.251	14.921	2.443	-	(1.677)	98.536
Fasteignafélög	982	122.167	10.029	4.942	54	(2.174)	136.000
Eignarhaldsfélög	164	20.023	6.018	78	-	(129)	26.154
Verslun	23.654	30.399	5.415	2.006	-	(949)	60.525
Þjónusta	14.087	97.949	13.036	13.037	1	(4.784)	133.326
Upplýsingatækni og fjarskipti	344	32.433	247	40	-	(121)	32.943
Iðnaður	7.676	8.994	986	5.004	-	(2.295)	20.365
Landbúnaður	1.336	6.846	486	362	-	(112)	8.918
Annað	-	-	1	-	-	-	1
Samtals	339.096	746.654	83.165	34.007	75	(14.884)	1.188.113

Skýringar við ársþluta-reikning samstæðunnar

46. Útlán og kröfur eftir stöðu vanskila

Eftirfarandi töflur sýna bókfært brúttóvirði útlána og krafna eftir vanskilastöðu.

30. september 2020	Bókfært virði brúttó						Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	Dagar í vanskilum							
	Engin vanskil	1-5	6-30	31-60	61-90	yfir 90		
Lánastofnanir	80.325	-	-	-	-	-	(1)	80.324
Opinberir aðilar	4.129	-	-	-	-	-	(35)	4.094
Einstaklingar	549.672	3.507	3.703	427	795	2.020	(2.418)	557.706
Íbúðalán	479.227	1	2.649	172	548	1.040	(1.211)	482.426
Annað	70.445	3.506	1.054	255	247	980	(1.207)	75.280
Fyrirtæki	688.346	1.090	11.003	2.880	1.337	13.573	(24.636)	693.593
Sjávarútvegur	191.053	116	76	71	10	370	(1.397)	190.299
Byggingarstarfsemi	91.451	122	801	940	1	730	(3.885)	90.160
Fasteignafélög	129.037	106	2.481	477	52	2.412	(4.071)	130.494
Eignarhaldsfélög	29.594	12	18	-	-	4	(362)	29.266
Verslun	55.210	215	149	72	154	560	(1.398)	54.962
Þjónusta	127.656	374	6.975	1.290	1.112	4.789	(10.690)	131.506
Upplýsingatækni og fjarskipti	32.995	65	50	-	-	23	(184)	32.949
Iðnaður	22.603	59	435	7	5	4.659	(2.514)	25.254
Landbúnaður	8.393	21	18	23	3	26	(135)	8.349
Annað	354	-	-	-	-	-	-	354
Samtals	1.322.472	4.597	14.706	3.307	2.132	15.593	(27.090)	1.335.717

31. desember 2019	Bókfært virði brúttó						Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	Dagar í vanskilum							
	Engin vanskil	1-5	6-30	31-60	61-90	yfir 90		
Lánastofnanir	47.930	-	-	-	-	-	(1)	47.929
Opinberir aðilar	4.120	50	-	-	-	-	(35)	4.135
Einstaklingar	457.047	2.662	2.344	4.175	1.134	2.734	(2.151)	467.945
Íbúðalán	385.776	-	1.593	3.126	824	1.434	(848)	391.905
Annað	71.271	2.662	751	1.049	310	1.300	(1.303)	76.040
Fyrirtæki	652.881	4.413	5.195	4.269	2.504	11.539	(12.697)	668.104
Sjávarútvegur	151.055	234	83	65	4	351	(456)	151.336
Byggingarstarfsemi	98.426	293	214	427	90	763	(1.677)	98.536
Fasteignafélög	131.356	172	2.850	1.856	401	1.539	(2.174)	136.000
Eignarhaldsfélög	26.242	9	9	17	3	3	(129)	26.154
Verslun	59.672	684	467	67	72	512	(949)	60.525
Þjónusta	126.640	2.675	1.455	1.680	1.877	3.783	(4.784)	133.326
Upplýsingatækni og fjarskipti	32.836	57	64	61	8	38	(121)	32.943
Iðnaður	17.779	242	49	90	34	4.466	(2.295)	20.365
Landbúnaður	8.875	46	4	6	15	84	(112)	8.918
Annað	-	1	-	-	-	-	-	1
Samtals	1.161.978	7.125	7.539	8.444	3.638	14.273	(14.884)	1.188.113

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

47. Útlán og kröfur eftir flokkun í áhættustig

Eftirfarandi töflur sýna bæði bókfært brúttóvirði útlána og krafna og vænt útlánatap eftir atvinnugreinum og flokkun í áhættustig skv. IFRS 9 staðlinum.

	Bókfært virði brúttó	Áhættustig 1		Áhættustig 2		Áhættustig 3		Virðisrýrnunar-sjóður	Gangvirði	Bókfært virði
		Bókfært virði brúttó	12-mánaða vænt útlánatap	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma			
30. september 2020										
Lánastofnanir	80.325	80.325	(1)	-	-	-	-	(1)	-	80.324
Opinberir aðilar	4.129	3.974	(33)	155	(2)	-	-	(35)	-	4.094
Einstaklingar	560.124	520.675	(485)	34.365	(926)	5.021	(1.007)	(2.418)	63	557.706
Íbúðalán	483.637	456.809	(282)	23.623	(603)	3.205	(326)	(1.211)	-	482.426
Annað	76.487	63.866	(203)	10.742	(323)	1.816	(681)	(1.207)	63	75.280
Fyrirtæki	718.229	547.197	(4.947)	124.987	(6.945)	32.800	(12.744)	(24.636)	13.245	693.593
Sjávarútvegur	191.696	182.336	(1.022)	6.167	(144)	667	(231)	(1.397)	2.526	190.299
Byggingarstarfsemi	94.045	69.339	(1.125)	19.673	(1.300)	5.033	(1.460)	(3.885)	-	90.160
Fasteignafélög	134.565	113.848	(1.247)	15.389	(874)	5.046	(1.950)	(4.071)	282	130.494
Eignarhaldsfélög	29.628	22.951	(253)	5.766	(106)	80	(3)	(362)	831	29.266
Verslun	56.360	46.178	(259)	6.969	(470)	1.485	(669)	(1.398)	1.728	54.962
Þjónusta	142.196	58.778	(859)	68.104	(4.019)	15.179	(5.812)	(10.690)	135	131.506
þar af ferðaþjónusta	104.006	30.217	(536)	62.187	(3.866)	11.550	(4.146)	(8.548)	52	95.458
Upplýsingatækni og fjarskipti	33.133	25.365	(118)	182	(3)	138	(63)	(184)	7.448	32.949
Iðnaður	27.768	22.024	(39)	929	(13)	4.815	(2.462)	(2.514)	-	25.254
Landbúnaður	8.484	6.322	(25)	1.805	(16)	357	(94)	(135)	-	8.349
Annað	354	56	-	3	-	-	-	-	295	354
Samtals	1.362.807	1.152.171	(5.466)	159.507	(7.873)	37.821	(13.751)	(27.090)	13.308	1.335.717

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

47. Útlán og kröfur eftir flokkun í áhættustig (framhald)

	Bókfært virði brúttó	Áhættustig 1		Áhættustig 2		Áhættustig 3		Virðis-rýrnunar-sjóður	Gangvirði	Bókfært virði
		Bókfært virði brúttó	12-mánaða vænt útlánatap	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma			
31. desember 2019										
Lánastofnanir	47.930	47.929	(1)	1	-	-	-	(1)	-	47.929
Opinberir aðilar	4.170	4.058	(34)	112	(1)	-	-	(35)	-	4.135
Einstaklingar	470.096	429.012	(370)	35.587	(584)	5.497	(1.197)	(2.151)	0	467.945
Íbúðalán	392.753	364.991	(171)	24.492	(329)	3.270	(348)	(848)	-	391.905
Annað	77.343	64.021	(199)	11.095	(255)	2.227	(849)	(1.303)	-	76.040
Fyrirtæki	680.801	572.853	(1.986)	64.759	(1.393)	28.510	(9.318)	(12.697)	14.679	668.104
Sjávarútvegur	151.792	143.576	(236)	4.959	(85)	598	(135)	(456)	2.659	151.336
Byggingarstarfsemi	100.213	78.562	(548)	19.208	(302)	2.443	(827)	(1.677)	-	98.536
Fasteignafélög	138.174	120.626	(497)	12.606	(346)	4.942	(1.331)	(2.174)	-	136.000
Eignarhaldsfélög	26.283	24.277	(105)	1.928	(15)	78	(9)	(129)	-	26.154
Verslun	61.474	52.414	(101)	4.870	(133)	2.006	(715)	(949)	2.184	60.525
Þjónusta	138.110	107.737	(369)	15.538	(434)	13.037	(3.981)	(4.784)	1.798	133.326
þar af ferðaþjónusta	99.589	77.532	(286)	10.788	(372)	9.472	(2.638)	(3.296)	1.798	96.294
Upplýsingatækni og fjarskipti	33.064	24.716	(96)	270	(4)	40	(21)	(121)	8.038	32.943
lðnaður	22.660	15.260	(21)	2.396	(50)	5.004	(2.224)	(2.295)	-	20.365
Landbúnaður	9.030	5.685	(13)	2.983	(24)	362	(75)	(112)	-	8.918
Annað	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Samtals	1.202.997	1.053.852	(2.391)	100.459	(1.978)	34.007	(10.515)	(14.884)	14.679	1.188.113

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

48. Virðisrýrnun útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavinum og annarra fjáreigna

Eftirfarandi töflur sýna breytingar á virðisrýrnunarsjóði útlána og krafna á tímabilinu.

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Staða 1. janúar 2020 - Lánastofnanir	(1)	(5)	0	(6)
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættupátta	-	4	-	4
Staða 30. september 2020 -	(1)	(1)	0	(2)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(1)	-	-	(1)
-þar af fært á meðal skulda	-	(1)	-	(1)

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Staða 1. janúar 2020 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.580)	(2.028)	(10.624)	(15.232)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(2.398)	(1.888)	(1.879)	(6.165)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	785	400	1.212	2.397
Flutt í áhættustig 1 - 12 mánaða vænt	(181)	159	22	0
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út	4.093	(4.165)	72	0
Flutt í áhættustig 3 - Vænt útlánatap út	752	771	(1.523)	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættupátta	(6.467)	(1.687)	(1.880)	(10.034)
Framlag á móti afskrift	15	6	567	588
Staða 30. september 2020 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(5.981)	(8.432)	(14.033)	(28.446)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(5.465)	(7.873)	(13.751)	(27.089)
-þar af fært á meðal skulda	(516)	(559)	(282)	(1.357)

	1.1-30.9.2020				
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar	Einstaklingar	Fyrirtæki	Samtals
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	-	(1)	(405)	(5.759)	(6.165)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	-	1	326	2.070	2.397
Breytingar vegna eigna í lánabók í upphafi tímabils	4	-	(487)	(9.547)	(10.030)
Afskrift	-	-	(547)	(599)	(1.146)
Framlag á móti afskrift	-	-	308	280	588
Innheimt áður afskrifað	-	-	183	21	204
Gengisbreytingar	-	-	1	613	614
Virðisbreyting útlána og krafna	4	0	(621)	(12.921)	(13.538)

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

48. Virðisbreyting útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavini og annarra fjáreigna (framhald)

Eftirfarandi töflur sýna breytingar á virðisrýrnunarsjóði útlána og krafna á árinu 2019.

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Uppfærð staða 1. janúar 2019 - Lánastofnanir	(2)	(5)	0	(7)
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættupátta	1	-	-	1
Staða 31. desember 2019 - Lánastofnanir	(1)	(5)	0	(6)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(1)	-	-	(1)
-þar af fært á meðal skulda	-	(5)	-	(5)

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Uppfærð staða 1. janúar 2019 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.552)	(1.230)	(9.345)	(13.127)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(1.084)	(497)	(2.445)	(4.026)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	854	267	1.850	2.971
Breytingar vegna endurflokkunar fjáreigna	7	-	-	7
Flutt í áhættustig 1 - 12 mánaða vænt	(91)	83	8	0
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út	920	(937)	17	0
Flutt í áhættustig 3 - Vænt útlánatap út	1.230	928	(2.158)	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættupátta	(1.884)	(658)	(529)	(3.071)
Framlag á móti afskrift	20	16	1.978	2.014
Staða 31. desember 2019 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.580)	(2.028)	(10.624)	(15.232)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(2.390)	(1.978)	(10.515)	(14.885)
-þar af fært á meðal skulda	(190)	(50)	(109)	(349)

1.1-31.12.2019

	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar	Einstaklingar	Fyrirtæki	Samtals
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	-	(1)	(338)	(3.687)	(4.026)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	-	1	405	2.565	2.971
Breytingar vegna endurflokkunar fjáreigna	-	-	-	7	7
Breytingar vegna eigna í lánabók í upphafi árs	1	105	(317)	(2.859)	(3.070)
Afskrift	-	-	(787)	(2.772)	(3.559)
Framlag á móti afskrift	-	-	436	1.578	2.014
Innheimt áður afskrifað	-	-	478	265	743
Gengisbreytingar	-	-	1	65	66
Virðisbreyting útlána og krafna	1	105	(122)	(4.838)	(4.854)

49. Stórar áhættuskuldbindingar

Þann 30. september 2020 voru fimm hópar viðskiptamanna samstæðunnar skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar samkvæmt gildandi reglum um stórar áhættuskuldbindingar fjármála fyrirtækja. Viðskiptavinir teljast til stórra áhættuskuldbindinga ef heildarskuldbindingar þeirra eða fjárhagslega- eða stjórnunarlega tengdra aðila eru umfram 10% af hæfu fjármagni samstæðunnar. Samkvæmt ofangreindum reglum má engin áhættuskuldbinding, eftir útlánamildun, vera stærri en 25% af hæfu fjármagni. Neðangreind tafla sýnir stórar áhættuskuldbindingar eftir útlánamildun.

	Fjöldi stórra áhætta	Stórar áhættur
30. september 2020		
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af hæfu fjármagni samstæðunnar	3	108.069
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 0-10% af hæfu fjármagni samstæðunnar	2	7.729
Samtals	5	115.798

Hlutfall af hæfu fjármagni 43%

31. desember 2019

	Fjöldi stórra áhætta	Stórar áhættur
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af hæfu fjármagni samstæðunnar	3	100.057
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 0-10% af hæfu fjármagni samstæðunnar	2	-
Samtals	5	100.057

Hlutfall af hæfu fjármagni 38%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

50. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Sundurliðun á skuldabréfasafni samstæðunnar, í samræmi við mat matsfyrirtækisins Standard & Poor's, er sem hér segir:

Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	30.9.2020	31.12.2019
AAA	20.298	34.079
AA- til AA+	34.581	48.241
A- til A+	28.722	9.241
BBB+ og lægra	26	3.355
	83.627	94.916
Skuldabréf fyrirtækja		
A- til A+	3.572	1.488
BBB- til BBB+	4.650	4.152
BB+ og lægra	-	322
Óflokkað	2.597	3.049
	10.819	9.011
Eignavarin verðbréf		
BBB- til BBB+	10.449	11.335
	10.449	11.335
Samtals	104.895	115.262

51. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi tafla sýnir yfirlit yfir stöður fjáreigna og fjárskulda sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

30. september 2020

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjáreigna	Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Móttæknar tryggingar	Nettó fjáreignir innan jöfnunarsamninga	Fjáreignir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjárskuldir	Fjáreignir				
Afleiður	2.409	-	2.409	(85)	(85)	(2.212)	112	-	2.409

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjárskulda	Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Afhentar tryggingar	Nettó fjárskuldir innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjárskuldir	Fjáreignir	Mismunur	Fjáreignir	Fjárskuldir				
Afleiður	(3.568)	-	(3.568)	(85)	(85)	3.257	(396)	-	(3.568)
Skortstöður	(2.140)	-	(2.140)	-	-	2.140	-	-	(2.140)
Samtals	(5.708)	0	(5.708)	(85)	(85)	5.397	(396)	0	(5.708)

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

51. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda (framhald)

31. desember 2019

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjáreigna	Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjáreignir innan jöfnunarsamninga	Fjáreignir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar			
Afleiður	2.694	-	2.694	(499)	(2.088)	107	-	2.694

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjárskulda	Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjárskuldir innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjárskuldir	Fjáreignir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar			
Afleiður	(3.309)	-	(3.309)	(499)	1.827	(1.981)	-	(3.309)
Skortstöður	(2.081)	-	(2.081)	-	2.081	-	-	(2.081)
Samtals	(5.390)	0	(5.390)	(499)	3.908	(1.981)	0	(5.390)

Lausafjánhætta

52. Stýring lausafjánhættu

Samstæðan fer eftir reglum Seðlabanka Íslands nr. 266/2017, um lausafjánhútfall lánastofnana. Samstæðan fylgir einnig reglum nr. 1032/2014 um fjármögnunarhlutfall í erlendum gjaldmiðlum, auk þess að fylgja leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins nr. 2/2010 um bestu framkvæmd lausafjánhútfalla hjá fjármálafyrirtækjum. Lausafjánhútfall Seðlabankans nr. 266/2017 krefjast þess að heildarlausafjánhútfalli fyrir samstæðuna sé að lágmarki 100% og að lausafjánhútfalli fyrir erlendar myntir sé einnig að lágmarki 100%. Seðlabanki Íslands breytti reglum nr. 266/2017 í desember 2019 og innleiddi lágmarksskröfu á lausafjánhútfall í íslenskum krónum. Innleiðingarátætlun er á þann veg að frá og með 1. janúar 2020 er lágmarkskrafa lausafjánhútfalls í íslenskum krónum 30%, 40% þann 1. janúar 2021 og 50% þann 1. janúar 2022. Reglur nr. 1032/2014 um fjármögnunarhlutfall setja 100% lágmarksskorðu um stöðuga fjármögnunarþekju erlendra mynta. Samstæðan skilar mánaðarlegum skýrslum um lausafjánhútfall og fjármögnunarhlutfall til Seðlabankans og Fjármálaeftirlitsins.

Meginmælikvarði lausafjánhættu til skamms tíma er lausafjánhútfall (LCR) sem mælir hlutfall hágæða lausafjäreigna af nettó heildarútfalli á næstu 30 dögum miðað við tiltekna álagsaðstæður. Hágæða lausafjäreignir samanstanda af handbæru reiðufé, innstæðum hjá Seðlabanka, eignum sem nota má í endurhverfum viðskiptum við Seðlabanka Íslands, erlend ríkisverðbréf með 0% áhættuvog og aðrar eignir sem uppfylla skilyrði um lausafjäreignir samkvæmt reglum nr. 266/2017. Vænt inn- og útfalli fyrir næstu 30 daga er fengið með því að veita þá eign- og skuldaliði sem tilteknir eru við útreikning hlutfallsins með fyrirfram ákveðnum inn- og útfallsvögum sem tilgreindar eru í lausafjánhútfall reglum nr. 266/2017. Lánastofnanir geta að hámarki gert ráð fyrir 75% af væntu innfelli lausafjár á móti væntu útfelli lausafjár. Þetta er gert til að koma í veg fyrir að lánastofnanir reiði sig um of á vænt innfelli á álagstímum. Tölur hér að neðan sýna útreikninga lausafjánhútfalla:

Lausafjánhútfall 30. september 2020	Samtals		Erlendar myntir		ISK	
	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið
1. stigs lausafjäreignir	184.027	184.027	54.385	54.385	129.642	129.642
2. stigs lausafjäreignir	4.967	4.222	4.967	4.222	-	-
Upplýsingaliði	15.672	-	216	-	15.456	-
Heildarlausafjäreignir	204.666	188.249	59.568	58.607	145.098	129.642
Innlán	638.485	175.481	128.618	58.003	509.867	117.478
Lántaka	132	132	132	132	-	-
Annað útfalli	129.328	20.488	35.923	3.668	93.405	16.820
Heildarútfalli (0-30 daga)	767.945	196.101	164.673	61.803	603.272	134.298
Útlán og kröfur á lánastofnanir	92.438	78.857	80.111	78.857	12.327	-
Annað innfelli	32.623	16.247	5.195	2.964	27.428	13.283
Skorður við áætluðu innfelli	-	-	-	(35.469)	-	-
Heildarinnfelli (0-30 daga)	125.061	95.104	85.306	46.352	39.755	13.283
Lausafjánhútfall		186%		379%		107%

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

52. Stýring lausafjárahættu (framhald)

Lausafjárþekja 31. desember 2019	Samtals		Erlendar myntir		ISK	
	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið
1. stigs lausafjáreignir	141.172	141.172	83.846	83.846	57.327	57.327
2. stigs lausafjáreignir	5.048	4.156	4.148	3.526	900	630
Upplýsingaliðir	22.211	-	2.476	-	19.734	-
Heildarlausafjáreignir	168.431	145.328	90.470	87.372	77.961	57.957
Innlán	523.236	136.855	96.026	42.320	427.210	94.535
Lántaka	165	165	165	165	-	-
Annað útlæði	129.015	17.459	33.158	2.973	95.857	14.486
Heildarútlæði (0-30 daga)	652.416	154.479	129.349	45.458	523.067	109.021
Útlán og kröfur á lánastofnanir	57.584	46.767	47.825	46.767	9.759	-
Annað innflæði	37.177	17.187	6.831	3.773	30.346	13.414
Skorður við áætluðu innflæði	-	-	-	(16.447)	-	-
Heildarinnflæði (0-30 daga)	94.761	63.954	54.656	34.093	40.105	13.414
Lausafjárþekja		161%		769%		61%

Eftirfarandi tafla sýnir samsetningu lausafjárforða bankans sem samsettur er af hágæðalausafjáreignum sem skilgreindar eru í lausafjárreglum nr. 266/2017 sem og af tiltækum útlánum og kröfum á fjármálastofnanir:

Lausafjárforði 30. september 2020	Samtals	Erlendar myntir	ISK
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	104.752	2.271	102.481
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhæf hjá Seðlabanka Íslands	32.128	4.967	27.161
Erlend ríkisskuldabréf með 0% áhættuvog	52.114	52.114	-
Hágæðalausafjáreignir	188.994	59.352	129.642
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	92.438	80.111	12.327
Heildarlausafjárforði	281.432	139.463	141.969

Lausafjárforði 31. desember 2019	Samtals	Erlendar myntir	ISK
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	44.235	1.525	42.710
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhæf hjá Seðlabanka Íslands	19.665	4.148	15.517
Erlend ríkisskuldabréf með 0% áhættuvog	82.320	82.320	-
Hágæðalausafjáreignir	146.220	87.993	58.227
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	57.584	47.825	9.759
Heildarlausafjárforði	203.804	135.818	67.986

Annar meginmælikvarði lausafjárahættu, þar sem horft er til allt að 12 mánaða, er fjármögnunarþekja (NSFR). Eftirfarandi tafla sýnir fjármögnunarþekju í erlendum myntum og fjármögnunarþekju samtals 30. september 2020 og 31. desember 2019:

	30.9.2020	31.12.2019
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	116%	143%
Fjármögnunarþekja samtals	115%	117%

53. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi töflur taka aðeins mið af samningsbundnu greiðslufláði eigna og skulda samstæðunnar en taka ekki mið af þeim aðgerðum sem samstæðan getur ákveðið að fara í til að umbreyta eignum í reiðufé annað hvort með sölu eigna eða þátttöku í viðskiptum við Seðlabanka Íslands. Frekari upplýsingar um lausafjárstýringu samstæðunnar má sjá í skýringu 52.

Fjárhæðum í eftirstöðvagreiningunni fyrir 30. september 2020 og lok árs 2019 er skipt niður á tímabil með tilliti til líftíma samnings (þ.e. miðað við tímasetningu samningsbundins greiðslufláðis). Í tilviki útlána og krafna á viðskiptavini sem eru í greiðslustöðvun eða þar sem skiptameðferð stendur yfir metur samstæðan greiðslufláði út frá sögulegum upplýsingum um endurheimtur. Í tilviki skuldabréfa sem útgefin eru af fyrirtækjum í greiðslustöðvun eða þar sem skiptameðferð stendur yfir eru fjárhæðir settar fram sem vænt greiðslufláði metið á gangvirði á reikningsskiladegi. Þessi skuldabréf falla öll á tímabilið 1-5 ár.

Fjárhæðir sem birtar eru í eftirstöðvagreiningunni eru ónúvirt framtíðar innflæði og útlæði greiðslna samstæðunnar, þar með talið greiðslufláði af höfuðstólum og vöxtum. Þessar fjárhæðir eru aðrar en bókfært virði í efnahagsreikningi sem byggja á núvirtu greiðslufláði en ekki ónúvirtu. Ef inn- og útgreiðslur eru ekki fastákveðnar er fjárhæðin sem notuð er við eftirstöðvagreininguna ákvörðuð með tilliti til þeirra vaxtaferla, gengis gjaldmiðla og verðbólgu sem er í gildi á reikningsskiladegi. Þegar valkvætt er hvenær samstæðan þarf að inna greiðslu af hendi er vænt greiðslustreymi reiknað út frá fyrsta degi sem samstæðan kann að vera krafin um greiðslu en það er versta spá út frá sjónarmiði samstæðunnar. Sem dæmi má nefna að óbundnar innstæður falla inn á fyrsta tímabilið. Þar sem samstæðan hefur skuldbundið sig til að reida fram afborganir er reiknað með því að hver afborgun eigi sér stað á fyrsta degi sem samstæðan kann að vera krafin um greiðslu. Ónýttar lánalínur falla því líka innan þess tímabils sem fyrst mætti nýta þær. Fyrir fjárhagslega ábyrgðasamninga sem samstæðan gefur út er fjárhæðin sem notuð er í eftirstöðvagreiningunni hámarksfjárhæð ábyrgðarinnar og er hún gefin upp á fyrsta tímabilinu sem hægt væri að krefjast efnda á ábyrgðinni.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

53. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Talsverður munur er á væntu greiðsluflæði samstæðunnar af óbundnum innstæðum annars vegar og fjárhæðunum sem eftirstöðvagreiningin miðast við hins vegar. Óbundin innlán viðskiptavina hafa stuttan samningsbundinn gjalddaga en eru skilgreind sem tiltölulega stöðug fjármögnunarleið með væntan lánstíma lengri en eitt ár. Að auki er ekki gert ráð fyrir því að allar lánalínur séu nýttar samstundis. Eins og kom fram í skýringu 52, framkvæmir samstæðan einnig mánaðarlegar álagsprófanir til að meta áhrif breyttra markaðsaðstæðna og úttekta á innlánnum.

Innan afleiðna koma fjárhæðir stundarviðskipta. Við stýringu á lausafjánhættu lítur samstæðan á stundarviðskipti sem fjárhagslega eign eða skuld en ekki sem hluta af afleiðusamningum.

Eftirfarandi tafla sýnir eftirstöðvagreiningu fyrir fjármálagerninga samstæðunnar 30. september 2020:

Fjárskuldir aðrar en afleiður	0-1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjalds	Samtals	Bókfært virði
Skuldir við lánastofnanir og								
Seðlabanka	(16.113)	(30.947)	(515)	(9)	-	-	(47.584)	(47.654)
Innlán frá viðskiptavinum	(627.239)	(134.409)	(33.737)	(16.078)	(5.806)	-	(817.269)	(813.784)
Skortstöður	-	-	(29)	(124)	(2.254)	-	(2.407)	(2.140)
Lántaka	(1.600)	(33.510)	(35.724)	(326.802)	(89.498)	-	(487.134)	(438.309)
Aðrar fjárskuldir	(21.483)	-	-	-	-	-	(21.483)	(21.483)
Víkjandi lántaka	-	(219)	(506)	(2.963)	(26.338)	-	(30.026)	(21.959)
Samtals	(666.435)	(199.085)	(70.511)	(345.976)	(123.896)	0	(1.405.903)	(1.345.329)
Afleiður – skuldir								
Veltubók								(227)
Innstreymi	5.212	1.024	300	-	-	-	6.536	
Útstreymi	(5.439)	(1.038)	(302)	-	-	-	(6.779)	
Áhættuvarnir								(3.341)
Innstreymi	14.377	32	8.080	19.702	2.011	-	44.202	
Útstreymi	(14.714)	(85)	(8.964)	(21.358)	(2.487)	-	(47.608)	
Samtals	(564)	(67)	(886)	(1.656)	(476)	0	(3.649)	(3.568)
Fjáreignir aðrar en afleiður								
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	111.260	-	-	-	-	-	111.260	111.260
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	22.309	17.904	41.456	17.986	8.598	-	108.253	104.895
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	-	-	-	25.445	25.445	25.445
Útlán og kröfur á lánastofnanir	81.371	-	-	-	-	-	81.371	80.324
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	32.813	56.667	191.921	525.031	1.188.583	-	1.995.015	1.255.393
Aðrar fjáreignir	13.318	-	-	-	-	-	13.318	13.318
Samtals	261.071	74.571	233.377	543.017	1.197.181	25.445	2.334.662	1.590.635
Afleiður - eignir								
Veltubók								401
Innstreymi	4.335	614	2.899	2.128	-	-	9.976	
Útstreymi	(4.191)	(571)	(2.762)	(2.037)	-	-	(9.561)	
Áhættuvarnir								2.008
Innstreymi	2.033	13.634	1.170	99.535	-	-	116.372	
Útstreymi	(2.021)	(13.390)	(529)	(98.439)	-	-	(114.379)	
Samtals	156	287	778	1.187	0	0	2.408	2.409
Liðir utan efnahagsreiknings								
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	(288)	(683)	(4.707)	(5.178)	(12.669)	(689)	(24.214)	
Ónýttar lánsheimildir	(98.527)	-	-	-	-	-	(98.527)	
Ónýttur yfirdráttur/kreditkortaheimildir	(65.583)	-	-	-	-	-	(65.583)	
Samtals	(164.398)	(683)	(4.707)	(5.178)	(12.669)	(689)	(188.324)	
Hrein lausafjárstaða	(570.170)	(124.977)	158.051	191.394	1.060.140	24.756	739.194	244.147

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

53. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Eftirfarandi tafla sýnir eftirstöðvagreiningu fyrir fjármálagerninga samstæðunnar 31. desember 2019*:

Fjárskuldir aðrar en afleiður	0-1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjaldþaga	Samtals	Bókfært virði
Skuldir við lánastofnanir og								
Seðlabanka	(20.495)	(28.028)	-	-	-	-	(48.524)	(48.062)
Innlán frá viðskiptavinum	(509.024)	(152.794)	(26.590)	(15.733)	(5.812)	-	(709.953)	(707.813)
Skortstöður	(26)	(10)	(35)	(290)	(2.369)	-	(2.731)	(2.081)
Lántaka	(1.111)	(4.748)	(45.838)	(295.518)	(74.514)	-	(420.729)	(373.168)
Aðrar fjárskuldir	(7.118)	-	-	-	-	-	(7.118)	(7.118)
Víkjandi lántaka	-	-	(642)	(2.616)	(23.562)	-	(26.820)	(19.081)
Samtals	(536.775)	(185.580)	(73.105)	(314.158)	(106.257)	0	(1.215.876)	(1.157.324)
Afleiður – skuldir								
Veltubók								(1.364)
Innstreymi	4.136	938	1.470	-	-	-	6.543	
Útstreymi	(5.427)	(953)	(1.531)	-	-	-	(7.911)	
Áhættuvarnir								(1.945)
Innstreymi	4.112	3.725	10.379	23.745	2.070	-	44.030	
Útstreymi	(4.139)	(3.801)	(10.519)	(25.354)	(2.460)	-	(46.273)	
Samtals	(1.319)	(91)	(201)	(1.609)	(390)	0	(3.610)	(3.309)
Fjáreignir aðrar en afleiður								
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	69.824	-	-	-	-	-	69.824	69.824
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	9.726	45.450	30.435	20.542	13.193	-	119.346	115.262
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	-	-	-	30.019	30.019	30.019
Útlán og kröfur á lánastofnanir	47.929	-	-	-	-	-	47.929	47.929
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	31.887	65.759	163.689	455.669	1.107.400	-	1.824.404	1.140.184
Aðrar fjáreignir	7.819	-	-	-	-	-	7.819	7.819
Samtals	167.184	111.209	194.124	476.211	1.120.593	30.019	2.099.340	1.411.036
Afleiður - eignir								
Veltubók								514
Innstreymi	4.464	689	648	2.228	-	-	8.030	
Útstreymi	(4.013)	(680)	(597)	(2.216)	-	-	(7.506)	
Áhættuvarnir								2.180
Innstreymi	12.447	19.646	4.852	84.404	-	-	121.350	
Útstreymi	(12.040)	(18.933)	(4.934)	(83.316)	-	-	(119.223)	
Samtals	858	722	(31)	1.101	0	0	2.651	2.694
Liðir utan efnahagsreiknings								
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	(1.108)	(725)	(4.221)	(5.568)	(11.179)	(1.166)	(23.967)	
Ónýttar lánsheimildir	(95.478)	-	-	-	-	-	(95.478)	
Ónýttur yfirdráttur/kreditkortaheimildir	(64.033)	-	-	-	-	-	(64.032)	
Samtals	(160.618)	(725)	(4.221)	(5.568)	(11.179)	(1.166)	(183.477)	
Hrein lausafjárstaða	(530.670)	(74.465)	116.566	155.977	1.002.767	28.852	699.028	253.098

*Samanburðarfjárhæðirnar hafa verið uppfærðar vegna leiðréttingar á vaxtaálagi eigna og skulda sem bera fljótandi vexti.

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

54. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda eftir myntum

Eftirfarandi tafla sýnir eftirstöðvagreiningu fyrir fjármálagerninga samstæðunnar eftir gjaldmiðlum 30. september 2020:

Fjárskuldir aðrar en afleiður	0-1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjaldþaga	Samtals	Bókfært virði
Samtals í erlendri mynt	(132.225)	(32.898)	(36.757)	(190.548)	(21.211)	-	(413.639)	(939.493)
ISK	(534.210)	(166.187)	(33.754)	(155.428)	(102.685)	-	(992.264)	(405.836)
Alls	(666.435)	(199.085)	(70.511)	(345.976)	(123.896)	0	(1.405.903)	(1.345.329)
Afleiður – skuldir								
Samtals í erlendri mynt	(38)	(192)	(308)	(8)	-	-	(546)	(347)
ISK	(526)	125	(578)	(1.648)	(476)	-	(3.103)	(3.221)
Samtals	(564)	(67)	(886)	(1.656)	(476)	0	(3.649)	(3.568)
Fjáreignir aðrar en afleiður								
Samtals í erlendri mynt	116.602	42.946	88.394	174.300	6.139	355	428.736	1.179.991
ISK	144.469	31.625	144.983	368.717	1.191.042	25.090	1.905.926	410.644
Samtals	261.071	74.571	233.377	543.017	1.197.181	25.445	2.334.662	1.590.635

Afleiður – eignir

Samtals í erlendri mynt	762	(236)	293	1.651	-	-	2.470	2.189
ISK	(606)	523	485	(464)	-	-	(62)	220
Samtals	156	287	778	1.187	0	0	2.408	2.409

Liðir utan efnahagsreiknings

Samtals í erlendri mynt	(31.975)	(275)	(2.247)	(1.749)	(7.196)	-	(43.442)	
ISK	(132.423)	(408)	(2.460)	(3.429)	(5.473)	(689)	(144.882)	
Samtals	(164.398)	(683)	(4.707)	(5.178)	(12.669)	(689)	(188.324)	
Hrein lausafjárstaða	(570.170)	(124.977)	158.051	191.394	1.060.140	24.756	739.194	244.147
Hrein lausafjárstaða í ISK	(523.296)	(134.322)	108.676	207.748	1.082.408	24.401	765.615	1.807
Hrein lausafjárstaða í erlendri mynt	(46.874)	9.345	49.375	(16.354)	(22.268)	355	(26.421)	242.340

Eftirfarandi tafla sýnir eftirstöðvagreiningu fyrir fjármálagerninga samstæðunnar eftir gjaldmiðlum 31. desember 2019*:

Fjárskuldir aðrar en afleiður	0-1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjaldþaga	Samtals	Bókfært virði
Samtals í erlendri mynt	(96.566)	(5.865)	(43.226)	(191.682)	(18.360)	-	(355.699)	(347.566)
ISK	(440.210)	(179.715)	(29.879)	(122.476)	(87.897)	-	(860.176)	(809.757)
Alls	(536.775)	(185.580)	(73.105)	(314.158)	(106.257)	0	(1.215.876)	(1.157.324)
Afleiður – skuldir								
Samtals í erlendri mynt	(582)	174	(274)	(9)	-	-	(691)	(1.379)
ISK	(736)	(266)	73	(1.600)	(390)	-	(2.919)	(1.930)
Samtals	(1.319)	(91)	(201)	(1.609)	(390)	0	(3.610)	(3.309)
Fjáreignir aðrar en afleiður								
Samtals í erlendri mynt	70.239	59.901	73.032	135.006	11.672	2.735	352.585	348.203
ISK	96.945	51.309	121.092	341.205	1.108.921	27.284	1.746.755	1.062.833
Samtals	167.184	111.209	194.124	476.211	1.120.593	30.019	2.099.340	1.411.036

Afleiður – eignir

Samtals í erlendri mynt	1.232	777	(434)	1.039	-	-	2.614	2.192
ISK	(374)	(54)	403	62	-	-	37	502
Samtals	858	722	(31)	1.101	0	0	2.651	2.694

Liðir utan efnahagsreiknings

Samtals í erlendri mynt	(22.542)	(411)	(2.085)	(1.563)	(6.439)	-	(33.040)	
ISK	(138.076)	(313)	(2.137)	(4.005)	(4.739)	(1.166)	(150.436)	
Samtals	(160.618)	(725)	(4.221)	(5.568)	(11.179)	(1.166)	(183.477)	
Hrein lausafjárstaða	(530.670)	(74.465)	116.566	155.977	1.002.767	28.852	699.028	253.098
Hrein lausafjárstaða í ISK	(482.450)	(129.040)	89.552	213.186	1.015.894	26.118	733.260	251.647
Hrein lausafjárstaða í erlendri mynt	(48.219)	54.575	27.014	(57.209)	(13.128)	2.735	(34.233)	1.451

*Samanburðarfjárhæðirnar hafa verið uppfærðar vegna leiðréttingar á vaxtaálagi eigna og skulda sem bera fljóttandi vexti.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

55. Veðsettar eignir

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun veðsettra og óveðsettra eigna samstæðunnar 30. september 2020 og 31. desember 2019.

	Veðsett á móti			Samtals
	Sértryggðum skulda-bréfum	Annað*	Óveðsettar eignir	
30. september 2020				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	2.050	6.509	102.701	111.260
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	-	104.895	104.895
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	25.445	25.445
Afleiðusamningar	-	-	2.409	2.409
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	1.242	79.082	80.324
Útlán og kröfur á viðskiptavini	235.846	-	1.019.547	1.255.393
Fjárfesting í dóttur- og hlutdeildarfélögum	-	-	1.574	1.574
Rekstrarfjármunir	-	-	8.374	8.374
Óefnislegar eignir	-	-	2.090	2.090
Aðrar eignir	-	-	16.821	16.821
Eignir í sölumeðferð	-	-	1.680	1.680
Samtals	237.896	7.751	1.364.618	1.610.265

	Veðsett á móti			Samtals
	Sértryggðum skulda-bréfum	Annað*	Óveðsettar eignir	
31. desember 2019				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	2.152	9.956	57.716	69.824
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	-	115.262	115.262
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	30.019	30.019
Afleiðusamningar	-	-	2.694	2.694
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	1.039	46.890	47.929
Útlán og kröfur á viðskiptavini	177.933	-	962.251	1.140.184
Fjárfesting í dóttur- og hlutdeildarfélögum	-	-	1.471	1.471
Rekstrarfjármunir	-	-	6.743	6.743
Óefnislegar eignir	-	-	2.296	2.296
Frestuð skatteign	-	-	20	20
Aðrar eignir	-	-	8.864	8.864
Eignir í sölumeðferð	-	-	1.022	1.022
Samtals	180.085	10.995	1.235.248	1.426.328

*Annað eru eignir sem settar hafa verið að veði við Seðlabankann til þess að tryggja uppgjör í íslenska greiðslukerfinu, eignir sem settar hafa verið að veði til þess að tryggja viðskiptalínur, GMRA (e. Global Master Repurchase Agreement) og ISDA (e. International Swaps and Derivative Association) samninga og aðrar veðsetningar af svipuðum toga.

Markaðsáhætta

56. Stýring markaðsáhattu

Í eftirfarandi töflu er samantekt á markaðsáhattu samstæðunnar sýnd sem hlutfall af áhættugrunni þann 30. september 2020 og 31. desember 2019. Aðlögun á útlánvirði (CVA) fyrir afleiðustöður samstæðunnar eru reiknaðar með staðalaðferð samkvæmt reglum um eiginfjárför.

Áhættuþáttur	30.9.2020	31.12.2019
	% af áh.gr.	% af áh.gr.
Hlutabréfaáhætta	0,4%	0,4%
Vaxtaáhætta	0,3%	0,4%
Aðlögun á útlánvirði	0,0%	0,0%
Gjaldeyrissáhætta	0,4%	0,4%
Samtals	1,0%	1,2%

Í skýringum 60-61 er samantekt á heildargjaldeyrissáhættu samstæðunnar innan og utan veltubókar.

57. Hlutabréfaáhætta

Hlutabréfaáhætta er áhættan á sveiflum í virði á opnum stöðum í hlutabréfum og hlutabréfatengdum fjármálagerningum.

Hlutabréfastöður samstæðunnar í veltubók samanstanda af stöðutöku í skráðum innlendum hlutabréfum vegna viðskiptavaktar, ásamt stöðum í afleiðum á skráð hlutabréf og vörnum vegna þeirra. Stöður samstæðunnar í hlutabréfum utan veltubókar samanstanda af skráðum og óskráðum hlutabréfum vegna eigna- og skuldastýringar. Frekari útlitun má sjá í skýringu 21.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

58. Vaxtaáhætta

Eftirfarandi töflur sýna vaxtaáhattu samstæðunnar. Töflurnar sýna bókfært virði vaxtaberandi eigna og skulda á meðan fjárhæðir utan efnahagsreiknings eru settar fram sem nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar, sjá skýringu 22. Fjárhæðirnar eru flokkaðar út frá dagsetningu samningsbundinnar endurverðlagningar eða gjalddaga, hvort sem gerist fyrr.

	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
30. september 2020					
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	111.260	-	-	-	111.260
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	41.128	40.785	17.219	5.763	104.895
Afleiðusamningar	2.409	-	-	-	2.409
Útlán og kröfur á lánastofnanir	80.324	-	-	-	80.324
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	994.017	123.230	112.129	26.017	1.255.393
Aðrar fjáreignir	13.318	-	-	-	13.318
Samtals	1.242.456	164.015	129.348	31.780	1.567.599
Fjárskuldir					
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(47.654)	-	-	-	(47.654)
Innlán frá viðskiptavinum	(806.238)	(4.669)	(2.877)	-	(813.784)
Afleiðusamningar og skortstöður	(3.568)	-	-	(2.140)	(5.708)
Lántaka	(62.960)	(42.669)	(265.519)	(67.161)	(438.309)
Aðrar fjárskuldir	(21.483)	-	-	-	(21.483)
Víkjandi lántaka	-	-	(21.959)	-	(21.959)
Samtals	(941.903)	(47.338)	(290.355)	(69.301)	(1.348.897)
Hrein staða í efnahagsreikningi	300.553	116.677	(161.007)	(37.521)	218.702
Afleiður notaðar til áhættuvarnar	(97.320)	0	97.320	0	
Hrein staða utan efnahagsreiknings	26.501	(7.001)	(17.500)	(2.000)	
Vaxtanæmnibil samtals	229.734	109.676	(81.187)	(39.521)	
31. desember 2019					
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	69.824	-	-	-	69.824
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	52.477	36.344	15.450	10.991	115.262
Afleiðusamningar	2.694	-	-	-	2.694
Útlán og kröfur á lánastofnanir	47.929	-	-	-	47.929
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	857.054	116.140	133.234	33.756	1.140.184
Aðrar fjáreignir	7.819	-	-	-	7.819
Samtals	1.037.797	152.484	148.684	44.747	1.383.712
Fjárskuldir					
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(48.062)	-	-	-	(48.062)
Innlán frá viðskiptavinum	(699.961)	(5.092)	(2.760)	-	(707.813)
Afleiðusamningar og skortstöður	(3.309)	-	-	(2.081)	(5.390)
Lántaka	(56.438)	(24.643)	(236.930)	(55.157)	(373.168)
Aðrar fjárskuldir	(7.118)	-	-	-	(7.118)
Víkjandi lántaka	-	-	(13.613)	(5.468)	(19.081)
Samtals	(814.888)	(29.735)	(253.303)	(62.706)	(1.160.632)
Hrein staða í efnahagsreikningi	222.909	122.749	(104.619)	(17.959)	223.080
Afleiður notaðar til áhættuvarnar	(85.357)	3.877	81.480	0	
Hrein staða utan efnahagsreiknings	16.143	10.192	(24.335)	(2.000)	
Vaxtanæmnibil samtals	153.695	136.818	(47.474)	(19.959)	

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

59. Verðtryggingaráhætta (öll söfn)

Verðtryggingaráhætta er áhættan á þeim áhrifum sem sveiflur í vísitölu neysluverðs geta haft á fjárhagsstöðu og sjóðstreymi verðtryggðra fjármálagerna. Talsvert ójafnvægi er milli verðtryggðra eigna og skulda samstæðunnar. Til að mæta þessu ójafnvægi býður bankinn upp á óverðtryggð útlán, verðtryggð innlán, verðtryggðar sértryggðar skuldabréfaútgáfur sem og verðtryggða vaxtaskiptasamninga.

Verðtryggingaráhættu vegna tengingar við vísitölu neysluverðs er stýrt miðlægt innan samstæðunnar af Fjárfstýringu og er undir eftirliti Markaðsáhættu innan Áhættustýringar. Tölurnar hér að neðan sýna verðtryggingarjöfnuð samstæðu miðað við bókfærða stöðu verðtryggðra fjáreigna og fjárskulda flokkað eftir gjalddögum 30. september 2020 og 31. desember 2019.

	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
30. september 2020					
Fjáreignir					
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	777	3.111	4.842	8.730
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	5.454	12.422	72.839	290.810	381.525
Samtals	5.454	13.199	75.950	295.652	390.255
Fjárskuldir					
Innlán frá viðskiptavinum	(70.159)	(3.175)	(11.831)	(36.773)	(121.938)
Afleiðusamningar og skortstöður	-	-	-	(2.140)	(2.140)
Lántaka	-	-	(66.406)	(67.161)	(133.567)
Víkjandi lántaka	-	-	-	(5.817)	(5.817)
Samtals	(70.159)	(3.175)	(78.237)	(111.891)	(263.462)
Samtals innan efnahags	(64.705)	10.024	(2.287)	183.761	126.793
Nettófjáreignir utan efnahags					
Vaxtaskiptasamningar	-	-	(27.554)	(2.468)	(30.022)
Heildarskiptasamningar	(5.970)	-	-	-	(5.970)
Samtals	(5.970)	0	(27.554)	(2.468)	(35.992)
Verðtryggingarjöfnuður samtals	(70.675)	10.024	(29.841)	181.293	90.801
31. desember 2019					
Fjáreignir					
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	1	5.531	8.760	14.292
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	4.956	11.451	69.661	315.875	401.943
Samtals	4.956	11.452	75.192	324.635	416.235
Fjárskuldir					
Innlán frá viðskiptavinum	(71.093)	(2.486)	(11.418)	(35.809)	(120.806)
Afleiðusamningar og skortstöður	-	-	-	(939)	(939)
Lántaka	-	-	(64.113)	(55.158)	(119.271)
Víkjandi lántaka	-	-	-	(5.468)	(5.468)
Samtals	(71.093)	(2.486)	(75.531)	(97.374)	(246.484)
Samtals innan efnahags	(66.137)	8.966	(339)	227.261	169.751
Nettóeignir utan efnahags					
Vaxtaskiptasamningar	-	-	(26.391)	(2.228)	(28.619)
Heildarskiptasamningar	(11.923)	-	-	-	(11.923)
Samtals	(11.923)	0	(26.391)	(2.228)	(40.542)
Verðtryggingarjöfnuður samtals	(78.060)	8.966	(26.730)	225.033	129.209

Skýringar við ársþlutarreikning samstæðunnar

Gjaldeyrishættu

60. Gjaldeyrishættu (öll söfn)

Samstæðan starfar í samræmi við reglur Seðlabanka Íslands um gjaldeyrisjöfnuð, nr. 784/2018. Reglurnar kveða á um að gjaldeyrisjöfnuður (hvort sem er skortstöður eða gnóttstöður) kerfislega mikilvægra eftirlitsskyldra aðila skuli ávallt vera innan 10% af eiginfjárgrunni þeirra, í hverri mynt og öllum myntum samanlagt. Þó skal heildargjaldeyrisjöfnuður aldrei vera hærri fjárhæð en sem nemur 25.000 milljónum króna. Bankinn skilar Seðlabanka Íslands daglegum skýrslum um gjaldeyrisjöfnuð og samstæðan skilar þeim mánaðarlega.

Nettó gjaldeyrisjöfnuður samstæðunnar þann 30. september 2020 var + 0,36% af eiginfjárgrunni samstæðunnar (31.12.2019: +1,2%).

61. Samþjöppun gjaldeyrisáættu

Eftirfarandi töflur sýna samantekna gjaldeyrisáættu samstæðunnar 30. september 2020 og 31. desember 2019. Fjárhæðir utan efnahagsreiknings sýna nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar. Fjárhæðir sem settar eru fram í eftirfarandi töflu innihalda alla samninga um stundarviðskipti með erlenda gjaldmiðla. Við stjórnum gjaldeyrisáættu lítur samstæðan á framansagða samninga hvorki sem afleiðueignir né afleiðuskuldir.

30. september 2020	EUR	GBP	USD	JPY	CHF	Aðrir	Alls
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	838	238	546	12	75	562	2.271
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20.575	3	39.232	-	-	-	59.810
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	49	-	170	-	-	135	354
Afleiðusamningar	1.558	16	437	-	-	179	2.190
Útlán og kröfur á lánastofnanir	17.955	5.412	12.504	784	1.782	41.674	80.111
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	198.737	3.281	55.630	1.464	329	3.699	263.140
Aðrar eignir	2	-	2.271	-	-	1	2.274
Samtals	239.714	8.950	110.790	2.260	2.186	46.250	410.150
Skuldir							
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(1.878)	(3)	(13)	-	-	-	(1.894)
Innlán frá viðskiptavinum	(48.079)	(6.309)	(60.461)	(808)	(2.143)	(13.835)	(131.635)
Afleiðusamningar og skortstöður	(40)	(16)	(292)	-	-	-	(348)
Lántaka	(180.497)	-	(20.882)	-	-	(51.778)	(253.157)
Aðrar skuldir	(1.167)	(115)	(3.574)	(22)	(18)	(1.455)	(6.351)
Víkjandi lántaka	(16.142)	-	-	-	-	-	(16.142)
Samtals	(247.803)	(6.443)	(85.222)	(830)	(2.161)	(67.068)	(409.527)
Hrein staða í efnahagsreikningi	(8.089)	2.507	25.568	1.430	25	(20.818)	623
Hrein staða utan efnahagsreiknings	6.636	(2.439)	(22.192)	(1.376)	-	19.660	289
Hrein gjaldeyrisstaða	(1.453)	68	3.376	54	25	(1.158)	912
31. desember 2019							
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	575	163	307	12	35	434	1.526
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	27.213	4	52.261	-	-	6.882	86.360
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	2.210	-	77	-	-	263	2.550
Afleiðusamningar	1.395	24	763	-	-	10	2.192
Útlán og kröfur á lánastofnanir	17.514	2.286	8.000	1.013	800	18.242	47.855
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	158.304	2.661	41.364	2.135	300	3.541	208.305
Aðrar eignir	1.387	-	-	-	-	36	1.423
Samtals	208.598	5.138	102.772	3.160	1.135	29.408	350.211
Skuldir							
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(1.661)	(47)	(148)	-	-	(393)	(2.249)
Innlán frá viðskiptavinum	(43.391)	(4.511)	(43.163)	(823)	(861)	(8.754)	(101.503)
Afleiðusamningar og skortstöður	(1.017)	(18)	(323)	-	(2)	(141)	(1.501)
Lántaka	(152.699)	-	(18.336)	-	-	(57.980)	(229.015)
Aðrar skuldir	(413)	(48)	(188)	(1)	(5)	(531)	(1.186)
Víkjandi lántaka	(13.613)	-	-	-	-	-	(13.613)
Samtals	(212.794)	(4.624)	(62.158)	(824)	(868)	(67.799)	(349.067)
Hrein staða í efnahagsreikningi	(4.196)	514	40.614	2.336	267	(38.391)	1.144
Hrein staða utan efnahagsreiknings	6.736	(26)	(40.280)	(2.357)	(409)	38.181	1.845
Hrein gjaldeyrisstaða	2.540	488	334	(21)	(142)	(210)	2.989

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

62. Gengi erlendra gjaldmiðla

Samstæðan notaði eftirfarandi gengi erlendra gjaldmiðla fyrir reikningstímabilið sem árshlutareikningur þessi nær til:

	30.9.2020	31.12.19	Breyting í %	Meðalgengi 1.1-30.9 2020	Meðalgengi 1.1-30.9 2019
EUR/ISK	162,20	135,80	19,4%	152,04	136,93
GBP/ISK	178,77	160,28	11,5%	172,41	155,18
USD/ISK	138,35	120,98	14,4%	134,43	121,99
JPY/ISK	1,3101	1,1132	17,7%	1,2542	1,1182
CHF/ISK	150,52	124,98	20,4%	142,09	122,65
CAD/ISK	103,86	93,27	11,4%	99,67	91,72
DKK/ISK	21,789	18,172	19,9%	20,387	18,345
NOK/ISK	14,775	13,764	7,3%	14,212	14,002
SEK/ISK	15,436	12,923	19,4%	14,416	12,986

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

63. Rekstur eftir ársfjórðungum

Rekstrarreikningur	2020			2019			
	3F	2F	1F	4F*	3F	2F	1F
Vaxtatekjur	16.167	18.220	16.416	16.844	16.874	20.555	17.899
Vaxtagjöld	(6.726)	(8.708)	(6.989)	(7.264)	(7.243)	(10.341)	(7.654)
Hreinar vaxtatekjur	9.441	9.512	9.427	9.580	9.631	10.214	10.245
Þjónustutekjur	2.844	2.391	2.773	2.980	2.784	2.861	2.903
Þjónustugjöld	(785)	(738)	(828)	(855)	(826)	(785)	(843)
Hreinar þjónustutekjur	2.059	1.653	1.945	2.125	1.958	2.076	2.060
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum	(1.001)	2.827	(2.625)	2.126	649	1.776	3.442
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	(52)	(259)	85	(300)	(39)	(87)	(158)
Hrein virðisrýmun fjáreigna	(120)	(8.191)	(5.244)	(1.399)	(1.056)	(1.378)	(994)
Aðrar tekjur og gjöld	574	333	(188)	131	211	266	438
Aðrar rekstrartekjur	(599)	(5.290)	(7.972)	558	(235)	577	2.728
Rekstrartekjur samtals	10.901	5.875	3.400	12.263	11.354	12.867	15.033
Laun og launatengd gjöld	(3.135)	(3.802)	(3.844)	(3.805)	(3.284)	(3.689)	(3.680)
Annar rekstrarkostnaður	(1.995)	(2.206)	(2.430)	(2.505)	(2.167)	(2.340)	(2.522)
Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(540)	(425)	(450)	(1.064)	(1.065)	(1.065)	(1.010)
Rekstrargjöld samtals	(5.670)	(6.433)	(6.724)	(7.374)	(6.516)	(7.094)	(7.212)
Hagnaður (tap) fyrir skatta	5.231	(558)	(3.324)	4.889	4.838	5.773	7.821
Tekjuskattur	(1.245)	899	(304)	(1.014)	(1.591)	(1.444)	(1.037)
Hagnaður (tap) tímabilsins	3.986	341	(3.628)	3.875	3.247	4.329	6.784
Efnahagsreikningur	30.9.2020	30.6.2020	31.3.2020	31.12.2019	30.9.2019	30.6.2019	31.3.2019
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	111.260	89.598	92.440	69.824	56.680	63.990	63.014
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	104.895	104.758	116.568	115.262	96.786	84.830	80.954
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	25.445	26.794	25.923	30.019	29.150	27.658	25.151
Útlán og kröfur á lánastofnanir	80.324	56.394	69.740	47.929	71.222	71.812	88.664
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.255.393	1.198.210	1.190.536	1.140.184	1.136.804	1.130.915	1.095.376
Aðrar eignir	31.268	23.913	26.851	22.088	23.476	22.348	24.744
Eignir í sölumeðferð	1.680	1.443	1.130	1.022	1.144	1.282	1.394
Eignir samtals	1.610.265	1.501.110	1.523.188	1.426.328	1.415.262	1.402.835	1.379.298
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	47.654	37.226	41.495	48.062	47.860	34.430	36.636
Innlán frá viðskiptavinum	813.784	758.790	755.160	707.813	703.762	697.898	694.820
Lántaka	438.309	408.097	412.591	373.168	366.337	377.680	351.005
Aðrar skuldir	40.096	30.993	48.427	30.440	39.980	37.768	36.701
Skuldir vegna eigna í sölumeðferð	30	30	30	30	30	30	30
Víkjandi lántaka	21.959	21.527	21.379	19.081	13.433	14.417	13.900
Eigið fé	248.433	244.447	244.106	247.734	243.860	240.612	246.206
Skuldir og eigið fé samtals	1.610.265	1.501.110	1.523.188	1.426.328	1.415.262	1.402.835	1.379.298

* Fyrstu tveir árschlutar ársins 2020 og fyrstu þrjú árschlutar ársins 2019 voru kannaðir af endurskoðanda bankans

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

64. Lykiltölur og hlutföll

	2020			2019			
	3F	2F	1F	4F	3F	2F	1F
Arðsemi eign fjár fyrir skatta	8,5%	-0,9%	-5,4%	8,0%	8,0%	9,5%	12,9%
Arðsemi eign fjár eftir skatta	6,5%	0,6%	-5,9%	6,3%	5,4%	7,1%	11,2%
Arðsemi eign fjár eftir skatta, án bankaskatts	7,3%	1,3%	-5,2%	8,0%	7,1%	8,9%	12,9%
Kostnaðarhlutfall	46,6%	42,7%	72,6%	46,2%	43,9%	42,3%	38,7%
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildar fjármagns	1,3%	1,6%	1,7%	1,8%	1,5%	1,7%	1,8%
Arðsemi eigna	1,0%	0,1%	-1,0%	1,1%	0,9%	1,2%	2,0%
Vaxtamunur eigna og skulda	2,1%	2,1%	2,2%	2,3%	2,3%	2,3%	2,5%
Hagnaður á hlut	0,17	0,01	(0,15)	0,16	0,14	0,18	0,29
	30.9.2020	30.6.2020	31.3.2020	31.12.2019	30.9.2019	30.6.2019	31.3.2019
Eiginfjárlutfall alls	24,7%	24,9%	24,8%	25,8%	23,6%	23,7%	23,8%
Hlutfall almenns eign fjár þáttar 1	22,7%	22,8%	22,7%	23,9%	22,3%	22,3%	22,4%
Vogunarlutfall	14,4%	14,9%	14,7%	15,7%	15,2%	15,2%	15,3%
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánum	154,3%	157,9%	157,7%	161,1%	161,5%	162,0%	157,6%
Hlutfall innlána af heildareignum	50,5%	50,5%	49,6%	49,6%	49,7%	49,7%	50,4%
Heildarlausafjárþekjuhlutfall	186%	191%	196%	161%	186%	174%	243%
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	116%	121%	127%	143%	158%	164%	165%
Ársverk í lok tímabils	884	872	886	893	903	903	922

Lykiltölur og hlutföll

Skilgreining

Arðsemi eign fjár fyrir skatta	(Hagnaður (tap) fyrir skatta - skattur á heildarskuldir fjármála fyrirtækja) / meðalstaða eign fjár á tímabili
Arðsemi eign fjár eftir skatta	Hagnaður (tap) / meðalstaða eign fjár á tímabili
Arðsemi eign fjár eftir skatta, án bankaskatts	Hagnaður (tap) án bankaskatts / meðalstaða eign fjár á tímabili
Kostnaðarhlutfall	(Rekstrargjöld - skattur á heildarskuldir fjármála fyrirtækja) / (Rekstrartekjur - virðisbreytingar útlána)
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildar fjármagns	(Heildar rekstrarkostnaður - skattur á heildarskuldir fjármála fyrirtækja) / meðalstöðu eigna
Arðsemi eigna	Hagnaður (tap) eftir skatta / meðalstaða eigna á tímabili
Vaxtamunur eigna og skulda	(Vaxtatekjur / meðalstöðu eigna) - (vaxtagjöld / meðalstöðu skulda)
Hagnaður á hlut	Hagnaður (tap) tímabilsins sem tilheyrir hluthöfum/ veginn meðalfjöldi útistandandi hluta
Eiginfjárlutfall alls	Eiginfjárgrunnur samkvæmt ákvæðum laga (CET1 + AT1 + T2) / áhættugrunnur
Hlutfall almenns eign fjár þáttar 1	Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1) / áhættugrunnur
Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1)	Bókfært eigið fé - frádráttarliðir (óefnislegar eignir, frestuð skattinneign)
Viðbótar eigið fé þáttar 1 (AT1)	Eiginfjárgerningar undir þætti 1 aðrir en almennt eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 1 (T1)	Almennt eigið fé þáttar 1 + viðbótar eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 2 (T2)	Víkjandi lán - lögbundnar niðurfærslur
Eiginfjárgrunnur	CET1 + AT1 + T2
Vogunarlutfall	Eigið fé þáttar 1 / (heildareignir + liðir utan efnahags)
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánum	Útlán og kröfur á viðskiptavinum/ innlán frá viðskiptavinum
Hlutfall innlána af heildareignum	Innlán frá viðskiptavinum/ eignir alls
Heildarlausafjárþekjuhlutfall	Lausafjárforði / nettóútfæði lausafjár næstu 30 daga á álagstímabili
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	Tiltæk stöðug fjármögnun / nauðsynleg stöðug fjármögnun
Ársverk í lok tímabils	Fjöldi stöðugilda í lok tímabils